درسعادت اداره‌سی غزته‌سی (آره‌وك) ده‌ده‌لك ده‌ده‌لك

ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորաուլկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանք
» » » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն Եւրոպայի պիտի կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը յաժանորդներուն կը վերադրի:
Մանրամասնութեան համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԱՆՀԱՏՆԵՐԻ ՇՈՒՐՋԸ

Կեանքի մէջ ամէնքիս ունենալն էլ ունի իր հոգեբանութիւնը: Ուրիշ կերպ չէ կարելի հասկանալ այն տիեզերական երեւոյթը, որ բարեկեցութեան հասնելու համար միլիոնաւոր մարդիկ են կեղեքում իրանց անձը և սակայն անհատներ են միայն, որոնք արժանանում են «ընտրեալներ» անուան և վայելում են աշխարհի բարիքները: Ի՞նչու է այսպէս:—Պատճառները մի մի թուել չէ կարելի. անչուշտ շատերը աղնուութիւն չունեն, որով հետեւ պարզապէս անշնորհք են, զուրկ են հնարագիտութիւնից, շատերն ունենալով հնարագիտութիւն, պարտաւորութիւն են համարում ենթարկվել բարոյականութեան պահանջներին ու յետ են մընում, չը կարողանալով մի առաձգական խրտշ դնել իրանց մէջ, մանաւանդ ուրանալ և ոտի տակ գցել ամօթ, պատկառանք, մարդկութիւն և այլ այսպիսի հակազդողութիւններ: Ուրիշ բան է, երբ հնարագիտութեան հետ միանում է առաձգական հոգին, որ թթել է բոլոր ամօթների, բոլոր բարոյական մաքրութիւնների վրա: Այդ տեղ արդէն «մարդուկի» առաջ՝ լայն ու մեծ է չահատակութիւնները ասպա՛ էլը: Եւ նա վարպետդի չի լինի, եթէ չչահագործէ այն բոլոր յարմար դէպքերը, որ բերում է նրա համար ճակատագիրը: Մենք գիտենք, որ ճակատագիրը սատը շատ քմահաճ բան է, սիրում է աւելի կատակներ անել. բայց գաղտնիքը հէնց այն է, որ այդ կատակները կարելի լինի ծառայեցնել հնարագէտ-առաձգական հոգուն:

Եւ իրաւ, ինչ կատակներ ասէք, որ մենք չենք տեսնում: Քմահաճ ճակատագիրը, օրինակ, խմբագրին տիտղոս է մատուցանում մի կերուրթեան համար ծնած մի անգրագէտ մարդուն: Ըստ երեւոյթին, դա մի դառն կատակ է միայն, որովհետեւ տիտղոսը ենթադրել է տալիս, որ նրան կրողը գոնէ պիտի իմանայ կարգին գրել, առանց սխալների, առանց քերականութիւնը նահատակելու: Ահա, ասում էք դուք, բոլորովին անհասկանալի վիճակ, բոլորովին անտեղի կատակ: Եւ, սակայն, դուք միամիտ էք, չը գիտէք որ ճակատագրի այդ կատակը en toutes lettres դրոշմվում է այցետոմսի վրա և նրա միջոցով շատ տրտեր են գրասվում, շատ դռներ են բացվում ու նա, այդ այցետոմսի տէրը, կարողանում է շատ կամ միջոցաւոր կամ և մանկէրական շահատակութիւններ կատարել աշխարհի զանազան կողմերում, մաքուր ազարդել հաշիւներ, և այնու ամենայնիւ՝ համարվել կարմրելու ընդունակութիւն ունեցող մարդկանց չորքում: Ճարտիկութիւնը, բայց ամէնից առաւել լկտիութիւնը ապահովում են այդ տեսակ մարդուկի դիրքը: կարելի է լինել և մակէրը և—ամօթ չի լինի ասելը—հասարակական պաշտօնեայ: Մենք բերինք մի թիւ, բայց հոգիէք, որ կեանքի զանազան ասպարէզում այդպիսի հերոսները ամբողջ լեգիոններ են կազմում: Եւ նրանք վերի վերոյ համոզել են Կակկաս լրագրի Ֆելիետօնիստին, որ կեանքի անողութիւնը առանց յայտնի պայմանների—անհնարին է:

Առաջներում—ասում է նա—ես այն կարծիքից էի թէ բանտը, կեանքի աղողութիւնը կախված են մարդու ազնիւ յատկութիւններից, այսինքն նրա խելքից, ժրութիւնից, խնայողութիւնից, աշխատութիւնից և այլ արժանաւորութիւններից, որոնցմով զանազանվում է օրինաւոր և խելօք մարդը: Բայց յետոյ իմ անձնական հետազօտութիւնները հասցրին ինձ այնպիսի եզրակացութեան, որն իմ առաջվայ կարծիքի հետ ոչինչ առնչութիւն չունի: Այսինքն այն է հասկացել Ֆելիէտոնիստը, որ առանց հնարագիտութեան ոչինչ չէ կարելի անել:

Բայց ես պէտք է աւելցնեմ, որ հնարագիտութիւնը միայնակ բաւական չէ բաղդ հայցելու համար. այդ նպատակի համար անհրաժեշտ է, որ ձեր բնածին հնարագիտութիւնը մի յատկութիւն էլ ունենայ—առաձգականութիւն, որի շնորհիւ դուք կարող կը լինէք հաւասարակշռութիւն պահպանել բարոյականութեան օրէնքների եւ իրաւաբանական օրէնքների մէջ, միայն զգուշանալով այնպիսի բաներից, որոնք նախատեսված են պատժական օրէնքների մէջ: Եթէ դուք բաւականաչափ հնարագէտ էք եւ բաւականաչափ անտարբեր էք ձեր բարոյական հասկացողութիւնների մէջ, դուք կարող էք վստահ լինել, որ ձեր գրպանում կունենաք փողի առատութիւն եւ կեանքի ուրախութիւններ: Ամէն քայլափոխում կեանքը տալիս է ձեզ փաստեր այս եզրակացութիւնը հաստատելու համար: Վերցնենք հէնց միլիոնների մեր հայրենի կենտրոնը—Բագու քաղաքը

Եւ Ֆելիէտոնիստը բերում է մի բնորոշ, բայց անհատական փաստ: Մենք մեր կողմից Թոյլ կը տանք մեզ վերցնել աւելի խոշոր, աւելի շատ տարածված մի իրողութիւն: Թայտնի է, որ նաւթը հեղուկ է. յայտնի է որ այդ հեղուկը շատ թանգագին է այժմ: Մէկէ հնարագիտութիւնը Բալախանիից մինչեւ Սեւ քաղաք երկաթէ խողովակներ է դրել, որպէս զի նրանց միջով նաւթը արագ եւ առանց մեծ կորուստների հասցնէ գործարաններին: Դա լաւ, օգտակար հնարագիտութիւն է, սեփականութեան իրաւունքներն է պաշտպանում: Բայց ահա նրա կողքին կանգնում է մի ուրիշ հնարագիտութիւն. սա մտածում է, որ կարելի է գտնել տակով խողովակներ դնել, ծակել նաւթատար խողովակները եւ նրանց միջով գնացող նաւթի ուղղութիւնը փոխել, տանել դէպի ուրիշ տեղ: Մի ձայն ասում է այդ հնարագիտութեան «բայց դա գողութիւն է»: Այդ առաձգական միտքը վազուց կայ գող հնարագիտութեան մէջ, ուստի նա ասում է այդ ձայնին. «թքել եմ քեզ վրա»: Եւ ահա ուրիշ նաւթը գնում է ուրիշ մոտ ու լցնում է նրա գերպանը դեղին ոսկիներով:

Ո՞ր տեղից կը գար այդ ցաւ ու կրակ մետալը, եթէ հնարագիտութիւնը պիտի թքած չը լինէր բարոյականութեան վրա: Հէչտ միջոց է, չէ՞: Մի հատ թուք են պահանջում ձեզանից, եւ դուք հարուստ էք, երջանիկ, ամենակարող էք, հագնվում էք շատ մաքուր, շատ նորը; խնամքով լուացած ու անրիծ կաշի ունէք: Տէր Աստուած, մի թուքը, այն էլ այնպիսի թուքը, որ մարդու արտաքինի վրա ոչինչ հետք չէ թողնում, ո՞րպիսի հաշքներ կարող է գործել: Եւ կեանքի աղողութեան վրա սիրահարվածները որքան պաշտում են այդ թուքը: Սեփական անձի, սեփական խղճի վրա թքելը մի պաշտամունք դառնում, կամ աւելի լաւ է ասել—ապօրա: Զէ՞թ տեսնում, նոյն իսկ դեղին ոսկու մեծ պաշարներ ունեցող վաճառականներ էլ ամենայն հաճութեամբ թքում են իրանց վրա ու հողի տակովնաւթ են գողանում Ո՞րպիսի Սոդոմ, ո՞րպիսի բարոյական դժոխք... Լ.

ՄԵՏԱՔՍԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Մայրաքաղաքիս մօտակայ գաւառներու ոմանց հայ ազգաբնակութիւնը չերամաբուծութեան և մետաքսագործութեան կրկին արուեստին մէջ բաւական շահեր ունենալուն, խողակի և մետաքսի հրապարակին այս վերջին շաբաթներուն մէջ կրած փոփոխութեանց վրայ քանի մը տեղեկութիւններ տալ աւելորդ չենք նկատեր:

Լիսոնի և Մարսիլիոյ հրապարակներուն վրայ, միայն այս վերջին շաբաթ, Պրուսայի կուհտը, առ ջին տեսակը, 50 1/2-53 եւ երկրորդը 48-51 ֆրանքի իջած է: Սուրի կանին առաջինը 50-52 և երկրորդը 48-49 ֆր. կարժէ:

Գալով գործառնութեանց, վաճառումները գրեթէ դադրած են թէ՛ խողակի եւ թէ մետաքսի վրայ:

Սակայն պէտք չէ մոռնալ թէ այս կացութիւնը, մանաւանդ Մարսիլիոյ և մետաքսի այլ կարեւոր հրապարակներու վրայ գործող և Թուրքիոյ փոքր վաճառականներու շահերը ներկայացնող յանձնախումբերու կողմէ կրնայ դիւրաւ չափազանցուիլ և ըստ այնմ շահագործուիլ, ինչպէս որ սովոր են ընել այդ օտարազգի ներկայացուցիչները: Անոնց տեղեկութիւնները, նոյն իսկ եթէ գիներու բարձրացում և մեծաքանակ առուր եւ առ ըլլայ, միշտ աննպաստ են մետաքսի հրապարակի մասին զոր կը ջանան սև գոյներու տակ ներկայացնել, մերիններուն ապրանքը ձեռքերուն ուժան պայմաններով խլելու համար:

Սակայն պէտք չէ մոռնալ, ներկայ գիներու անկման առթիւ, թէ եթէ այս միջոցիս խողակի և մետաքսի մթերքը առատ է սպառիչ հրապարակներուն վրայ, այդ բանը չարգիլեր բնաւ որ այդ ապրանքներուն ընդհանուր աշխարհի մթերքը այս տարի նախորդ տարիներէն շատ պակաս ըլլայ, ինչպէս որ է արդէն իրականութեան մէջ:

Միւս կողմէ, եթէ խողակի արտադրութիւնը նուազ եղած է այս տարի, սպառումը, ընդ հակառակ, օր քան զոր զարգանալու վրայ է:

Օրինակը մեր ազգէն առնելով, այն մեր հին բարի խաթունները ոչ ոք տարին ձեռք մը բուրդ չրջազգեստով կը գոնանային, իրենց թոռները տարին երեք կամ չորս մետաքսէ չրջազգեստով չենն կրնար գոհացնել:

Մանաւանդ այս տարի, ուր Բարիզի տիեզերական ցուցահանդէսը արդուզարդի և կահաւորման մեծաքանակ պէտքեր ստեղծած է, մետաքսի խնդրանքը անտարակոյս աւելի նպաստաւորուած պէտք է նկատել:

Մակայն իջնենք եզերքն ի վար, դիտենք քիչ մը խոտերուն տակէն սողոսկի մը նման փախուստը, յաջորդաբար խառնուելով ուրիշ առուակներու քիչ քիչ կը սկսի մեծնալ: Ահա հովտի մը խորերէն կը սահի օձապտոյտ՝ ներդաշնակութեամբ առւի: Որքա՜ն տկար է տակաւին ընթացքը. տախտակ մը բաւական է վրայէն անցնելու, ամառուան տաքին հալեալ ակոսներին մէջ տեղ տեղ կը նշմարուի: Սակայն և այնպէս դէպ անոր կը դիմեն գաղտնի ստորերկրեայ ջուրեր: Կ'անցնի դալարաւէտ մարգագետիններէ: Ուռիներ կ'ամբի իր եզերքը. հինաւուրց կոճղներ ափունքներուն վրայ կ'ամբառնան ուղղածիգ ոտգոյն տերեւներով: Մերթ մերձակայ մարգագետինը արածուող կով մը դանդաղաքայլ և ձախուներ կ'իջնէ հոսուն ջուրին մէջ, ծառաւը անցընելու և ջրահեղ քիթը վեր վերցնելով կը դիտէ ակնապիշ հորիզոնը:

Բանի մը փարախ հեռու ձորակներու մէջ որոնցմէ միշտ փոքրիկ ջուրեր կու գան միանալ անոր, կը սկսի գետակի մը ձեւը ստանալ: Աշխարհագրութիւնը արդէն անունը սկրտած է գետ բառով: Այդ հոչակաւոր անունը պիտի պահէ, որովհետեւ պիտի սկսի ծովային ահագին նաւեր կրել և ջուրի հոսանքներու դիրքակալներուն մէջ, ջրկոտիներ կը սարսռան, և քիչ մը հեռուն կը տեսնուի վճիտ արծաթեայ նուրբ գիծ մը որ պտտելով կ'ընթանայ ահաբեկ օձի մը նման:

Ահա աղբիւրը: Բանի մը օրէն այս սառնորակ վճիտ ջուրը զոր հիմա ափովդ կը խմես ախորժաթիր պիտի հասնի ովկիան և պիտի խառնուի ծովախորշին դառն ու աղի ալիքներուն, պիտի սահի խթանչաններու հանդէպ, որ իրենց կարմրաթիթաղոյն խոշոր կոյտերովը նաւահանգիստներու խութերը ցոյց կու տան և պիտի ծփծփի գետին բերանը խարխխուած ահագին բեռնակիր մակոյկներու տակ վախցած խեցեմորթներու դէպերուն վրայ:

Այս տկար ջուրը որ այնքան ճամբաներ պիտի կարէ և հետզհետէ պիտի կորսընդէ իր առաջին պարզութիւնն ու մաքրութիւնը. ափսո՜ս, որչա՜փ քաղցրահամ էր իր ակէն նոր մեկնած պահուն. միթէ ամբոխութեան խորհրդաւորանը չէ՞ ան:

Ականակիտ աղբիւրի մը առջեւ, ծարաւը յագցնելէ վերջը, հրապուրուելով անոր փայլէն ո՞վ չուզեր մնալ պահ մը և անոր կարկաչները օգտուելով հիմանալ: Անոր վճիտ փայլը չի՞ նմանիր մանկութեան և կուսութեան փայլին:

ԳԵՏԸ

Ծառաւէտ բլրակին կուչտին վրայ, այն ուղին՝ որ կ'իջնէ ցառասներու և համարիներու մէջտեղէն, յանկարծ աւելի առաձիգ դիրք մը կը ստանայ, և վերջին աչնան տերեւակոյտ կազմուած մթագոյն գորգերը կակղ կը դայլին չրջագայողի մը ոտքերուն տակ: Արդարեւ անտառին ծայրը կը գտնուինք: Արդէն չկայ այն փոչիից հղոր ուր կը ծգվի վարդը և կը թառամի մայրաքը: Ի՜նչ անակնկալ թարմութիւն: Տե՛ս կանանչաւէտ ծառաստանը, իրարու խառնուած տերեւներու տակ հացկատակ խոտերը կը բարձրանան. թաւշեայ մամուռներ կուռ և թանձրախիտ, հոս հոն, վատոյժ և ոտգոյն սունկեր կ'երեւան: Ծառաստանին մէջ քանի՜ թռչուններու երգեր և թեւափախումներ: Այս ամէնը ցոյց կու տան թէ հոն ջուր մը կայ անհրաժեշտ:

Լո՛ւռ: Ամպ մը կը սքողէ արեւը: Շիկակաւեր և սարեակներ կը լռեն պահ մը: Ձե՞ս լսեր սա տկար շչուկը, սա՝ անկանկիտ կարկաչը: Մտիր անտառին մէջ, ղող չայիր ոտանխիտ ճիւղերէն և ուշադրութեամբ քալէ՝ որ չահկիս ճանապարհին հողին վրայ: Տե՛ս սա կանաչորակ քարակոյտերուն մէջ, ջրկոտիներ կը սարսռան, և քիչ մը հեռուն կը տեսնուի վճիտ արծաթեայ նուրբ գիծ մը որ պտտելով կ'ընթանայ ահաբեկ օձի մը նման:

Ահա աղբիւրը: Բանի մը օրէն այս սառնորակ վճիտ ջուրը զոր հիմա ափովդ կը խմես ախորժաթիր պիտի հասնի ովկիան և պիտի խառնուի ծովախորշին դառն ու աղի ալիքներուն, պիտի սահի խթանչաններու հանդէպ, որ իրենց կարմրաթիթաղոյն խոշոր կոյտերովը նաւահանգիստներու խութերը ցոյց կու տան և պիտի ծփծփի գետին բերանը խարխխուած ահագին բեռնակիր մակոյկներու տակ վախցած խեցեմորթներու դէպերուն վրայ:

Այս տկար ջուրը որ այնքան ճամբաներ պիտի կարէ և հետզհետէ պիտի կորսընդէ իր առաջին պարզութիւնն ու մաքրութիւնը. ափսո՜ս, որչա՜փ քաղցրահամ էր իր ակէն նոր մեկնած պահուն. միթէ ամբոխութեան խորհրդաւորանը չէ՞ ան:

Ականակիտ աղբիւրի մը առջեւ, ծարաւը յագցնելէ վերջը, հրապուրուելով անոր փայլէն ո՞վ չուզեր մնալ պահ մը և անոր կարկաչները օգտուելով հիմանալ: Անոր վճիտ փայլը չի՞ նմանիր մանկութեան և կուսութեան փայլին:

Մինչ կողմէ, մէկ քանի տարիէ ի վեր, առեւտրական և արուեստագիտական կացութեան բարգաւաճ վիճակը ընդհանուր Եւրոպայի մէջ, նոյն իսկ մարդկային ընկերութեան փոքրիկ դասակարգերու համար մետաքսէ կերպասները դիւրամատչելի ըրած է:

Իրաց այս կացութեան մէջ, մանաւանդ երբ գիտենք թէ մետաքսի մանարանները չեն կրնար իրենց պէտք եղած դանանական նիւթին, խողակի, գնումը յափիտենական յետաձգել երբ ամէն կողմէ յառաջիկայ եղանակին համար ապապրանքներ ընդունած են, և քանի որ խողակի յառաջիկայ հաւաքին համար դեռ երեք ամիսէ աւելի միջոց մը կայ, խիստ տրամաբանօրէն կրնանք գուշակել թէ մետաքսի և խողակի հրապարակին վրայ տիրող ա՛ղդրութիւնը իր վախճանին մօտ է: Մանաւանդ այս վերջին շաբաթներուն մէջ տեղի ունեցած գիներու անկումը, որ դեռ կրնայ փոքր ինչ յառաջդիմել, անչուշտ անդիմադրելի հրապոյր մը պիտի ըլլայ Ֆ. անսայի և Անգլիոյ մետաքսի մանարաններուն և մետաքսեղէնագործարանների համար, վերսկսելու մեծաքանակ գնումներուն իրենց անհրաժեշտ եղող խողակին և մետաքսին:

Գիներու արդի անկումը պատճառ մը պէտք չէ ըլլայ ուրեմն որ մերպարեալք իրենց կրկին անգամ այն ծուղակին մէջ որ իրենց ներկայացուցիչները կը լարեն իրենց, մետաքսի և խողակի հրապարակը սեւ գոյներով ներկայացնելով իրենց, թանկարդ զոր արդի գիներու առժամեայ անկումը, աւելի դիւրակրօն կ'ընէ:

Զ. Ե.

ԿՐԿՆԱԶԱՏԻԿ

Ինչպէս Զատիկը յիշատակ է Քրիստոսի Յարութեան, անոր յաջորդող կիրակին ալ յիշատակն է աշակերտներու երեքման վերնատան մէջ, — Յարութեան անմիջապէս վերջ, — ուր տեղի ունեցաւ Թովմայի դաւանութիւնը, և այդ իսկ պատճառաւ Հայերը այս օրը «Թովմայի կիրակի» անուանած են, այս կիրակին կատարելով Թովմայի յիշատակն ու տօնախմբութիւնը:

Այս իմաստով Զատկի յաջորդող կիրակին տրուած է «Կրկնազատիկ» անունը, Յարութեան յիշատակին խառնուած ըլլալով նաեւ առաջին եկեղեցիին նաւակատիքն ալ: Առաքեալներու սիրտերուն մէջ արդէն խորապէս ազդած էր Յարութեան աքանչելիքը, որով իրաւամբ շաբաթի տեղ կիրակին սրբազանութիւնը սահմանեցին կատարել, իբրեւ օրերուն գերագոյնը, նուիրականը ու խորհրդաւորը:

Եկեղեցին՝ Զատկի Յարգալոյսէն սկսելով մինչ «Քրիստոս Յարեաւ» հոգեզուարճ աւետիսը կը տրուի, պահ մը կը մոռնէ ժողովուրդին ապաշխարութեան ու խաչելութեան տխուր երգերը, լսելի ընել տալու համար Յարութեան ցնծալից երգերը, որոնց մէջ նախամեծար կը համարուին Աւագ Օրհնութեան Շարականները, զորս յօրինած է Ստեփաննոս Սիւնեցի (Ը. Դար),

Կրկնազատիկ կամ Նոր Կիրակիի տօնն ալ, տիզերքը նորոգողին ի պատիւ նոր երգերով կը դիմաւորէ Յարուցեալին Մեր Յայսմաւուրքին մէջ Օգոստ. 22ին և ըստ ուրիշ օրինակներու հոկտ. 6ին: Թովմայի պատմութիւնը կը լրանայ կէս մը Աւետարանէն կէս մըն ալ աւանդութենէն, կը յիշուի երկոտասան առաքելոց թիւէն, երկուքեակ անուանուած: Աւետարանը մէկ քանի առթիներու մէջ Թովմայի խօսքերը առաջ բերած է «Եկ եկայք և մեք, դի ընդ նմա մեռցուք»—«Տէ՛ր, ոչ գիտեմք յո՞ երթաս, և զիարդ զճանապարհն կարասցուք գիտել»: Շարականին ակնարկած պարբերութիւնը. «Եթէ ոչ տեսից ի ձեռս նորա նշան բեւեռացն, և արկից զմատուսն իմ ի տեղիս բեւեռացն, և մխեցից զձեռս իմ ի կողս նորա, ոչ հաւատամ»: Թովմայի հաւատքը ի վերջոյ գործքով զգալի եղած է, որովհետեւ ըստ հաւանական աւանդութեան քարոզած է Հնդկաց և չրջակայից: Աւանդութիւնը կը պատմէ նաեւ թէ Թովմաս մկրտող եղած է նաեւ մոգերուն Եթովպացւոց երկրին մէջ, և ի վերջոյ հոն գտած է իր վախճանը, ուր յետոյ իր աշակերտներէն մէկը առած է անոր մասունքը և տարած Մելքագեանք, որուն վրայ չինեցին վկայարան և պաշտառացուցին անոր անունն ու յիշատակը: Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետն իսկ յարգած է Ս. Թովմայի դամբարանը յորդորելով պատուել ըստ արժանւոյն:

Ահա այսպէս կը լրանայ Թովմայի յիշատակը, որուն հետ խառնուած է նոր եկեղեցիին նաւակատիքը, և այս առթիւ եկեղեցին ալ կ'երգէ ցնծալից. «Նոր Մարդիդ արեգակին արդարութեան, նոր օրհնութիւնս ասացուք» Մեծացուցէի Շարականը: Նոր կիրակիին յաջորդող շաբթուն ալ դարձեալ պիտի տօնուի ուրիշ նաւակատիք մը, Աշխարհամատրան կիրակիի տօնը, յիշատակ առաքելական աւագ եկեղեցիին զոր հիմնեցին առաքեալները վերնատան կից:

Աշխարհամատուռն կը նշանակէ աւագ մատուռ կամ եկեղեցի, և ամէն աւագ եկեղեցիներ կամ մատուռներ կրնան կոչուիլ Աշխարհամատուռն: Մատուռն է յունական Մարտիւրիոն բառը: Երուսաղէմի մէջ Առաքելոց ժամանակ չենուեցաւ քրիստոնէական ընդհանրական եկեղեցին, եւ ապա այս անունը հետզհետէ ընդհանրանալով Սրբոց գերեզմանները եղան մէյ մէկ մատուռներ, որոնց յիշատակը եկեղեցին նոր կիրակիին հետ ամէն տարի հոգեկան յուշերով կու գայ նորելու: Ա. Տ. Մ.

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԸ

Անդամներուն կանուխեն զարգացումը.

Ե

«Այսօրուան տղաքը վաղուան մարդիկն են»

Կեանքին առաջին տարիները, ֆիզիքական զարգացումը ամէնէն աւելի նշանակիչ է և աչքի զարնող, բայց հոգւոյն աճեցումը, թէեւ աննշմարելի, սակայն յառաջ կ'երթայ շարունակ. որովհետեւ տղայութեան մէջ մարմինը և հոգին միշտ միացած են կատարելապէս և միայն կը նշան զարգանալ փոխադարձ գործակցութեամբ: Ահա այս սկզբունքէն է որ Ֆրէօպէլ քաղած է իր «մայրական և մանկական երգերը»: Այս գիրքին մէջ գտնուած խաղերը յարմարցուած են թէ՛ անդամներուն երկայնքին վրայ կը յաջախեն գիւղեր և զանգակատուններ: Մեր գիւղացիք անոր ծառերուն չուքին տակ կը հանգչին:

Կ'ընթանայ յարաժամ: Գետակ մըն ալ կ'աւարտէ, յետոյ ուրիշ մըն ալ: Աւելի հեռուն, հոն՝ ուր երկինքին վրայ կը նկարուի սահնապանի մը դիմատուերը, ջրանցք մը դայն կը հարստացնէ իր գըլուած հեղեղներով: Կ'ընթանայ վեհ ու ազնիւ գետը: Կանցնի նշանաւոր քաղաքներէ, կամուրջներով ծածկուած է վրան, ամէն տեսակ նաւերով լեցուն է մէջը: Կը հոսի ահեղ քարաստաններուն մէջէն. հռչակաւոր կամուրջներու տակէն ահիմամունչ կը խուժէ. խուռն բազմութեամբ լեցուն քարափերու քովէն կը հոսի և եկեղեցիներու բարձր զանգակատանց սլաքները իրենց դողդոջուն ցոլքերը կը ձգձգեն ալիքներուն վրայ:

Գետոյ կը խոյանայ վերտին բաց դաշտին մէջ և երկինքին իւրաքանչիւր հմայքը կ'անդրադարձէ իրհայելիին մէջ: Ամառուան տաք արեւին տակ կը պաղցնայ կայծերով: Արշալոյսը վարդեր կը սփռէ և մարը մանող արեւը տապիտն և կարմիր յակինթ կը մաղէ, կը ցանցընէ անոր վրան: Կապոյտ գիշերներու մէջ լուսնի մեղմաղծիկ լոյսով ողողուն, կարերգներու երկայնքին վրայ կը յաճախեն գիւղեր և զանգակատուններ: Մեր գիւղացիք անոր ծառերուն չուքին տակ կը հանգչին:

Կ'ընթանայ յարաժամ: Գետակ մըն ալ կ'աւարտէ, յետոյ ուրիշ մըն ալ: Աւելի հեռուն, հոն՝ ուր երկինքին վրայ կը նկարուի սահնապանի մը դիմատուերը, ջրանցք մը դայն կը հարստացնէ իր գըլուած հեղեղներով: Կ'ընթանայ վեհ ու ազնիւ գետը: Կանցնի նշանաւոր քաղաքներէ, կամուրջներով ծածկուած է վրան, ամէն տեսակ նաւերով լեցուն է մէջը: Կը հոսի ահեղ քարաստաններուն մէջէն. հռչակաւոր կամուրջներու տակէն ահիմամունչ կը խուժէ. խուռն բազմութեամբ լեցուն քարափերու քովէն կը հոսի և եկեղեցիներու բարձր զանգակատանց սլաքները իրենց դողդոջուն ցոլքերը կը ձգձգեն ալիքներուն վրայ:

Գետոյ կը խոյանայ վերտին բաց դաշտին մէջ և երկինքին իւրաքանչիւր հմայքը կ'անդրադարձէ իրհայելիին մէջ: Ամառուան տաք արեւին տակ կը պաղցնայ կայծերով: Արշալոյսը վարդեր կը սփռէ և մարը մանող արեւը տապիտն և կարմիր յակինթ կը մաղէ, կը ցանցընէ անոր վրան: Կապոյտ գիշերներու մէջ լուսնի մեղմաղծիկ լոյսով ողողուն, կարերգներ կ'անցնի գիւղի մը քովէն, կը լսէ մերկաբազուկ գեղկուհիներու չաղակատ ծիծաղները և թուկէրու նուազաւոր հարուածներու աղմուկը, կ'առնէ կը տանի օձաձի երփներանգ փրփուրները: Իր առաջին աչխատութիւնները անմեղ հովուական նկարագիր մը ունին: Տեսակ մը բարեբաստ հանդարտութեամբ կը մտնէ ջրաղացքի հորը, կը նետուի ծանրադանդաղ անիւին թաթերուն վրայ և կը դարձէ զայն արագ արագ. իր անկումէն առաջ եկող ալիքներու յուզումով կը զուարճանայ պէրգեղ բաղերու տատանումին վրայ:

Ցանկարծ բլրակի մը անցած պահուն կ'ընդունի իր մէջ գետակ մը, կը սկսի լայնագոյն և խոր գոյն վիճակ մը ունենալ: Հիմայ կ'արժանանայ դէտ անունին: Կը հոսի հանդարտ և ջանասէր, որովհետեւ այլեւս նաւեր կը կրէ, իր դարափին վրայ դողդոջուն կաղամախներու շարքը կ'երկարի: Նաւաձիգ ձիեր գետին հոսանքի մէջ ոտքերուն ուժգնաւոր կը քաշեն և արագասահ երիտասարդ մակոյկներու վրայ նաւաստիներ կ'երգեն: Կ'ընթանայ շնորհագեղ ոլորտներ գծելով, մերթ այգեստաններու եզերքներէն սեղմ և ամփոփ և մերթ ըստ քմայ մարգագետիններու մէջ ծաւալուն: Պտղաբեր եզերքներու երկայնքին վրայ կը յաճախեն գիւղեր և զանգակատուններ: Մեր գիւղացիք անոր ծառերուն չուքին տակ կը հանգչին:

Կ'ընթանայ յարաժամ: Գետակ մըն ալ կ'աւարտէ, յետոյ ուրիշ մըն ալ: Աւելի հեռուն, հոն՝ ուր երկինքին վրայ կը նկարուի սահնապանի մը դիմատուերը, ջրանցք մը դայն կը հարստացնէ իր գըլուած հեղեղներով: Կ'ընթանայ վեհ ու ազնիւ գետը: Կանցնի նշանաւոր քաղաքներէ, կամուրջներով ծածկուած է վրան, ամէն տեսակ նաւերով լեցուն է մէջը: Կը հոսի ահեղ քարաստաններուն մէջէն. հռչակաւոր կամուրջներու տակէն ահիմամունչ կը խուժէ. խուռն բազմութեամբ լեցուն քարափերու քովէն կը հոսի և եկեղեցիներու բարձր զանգակատանց սլաքները իրենց դողդոջուն ցոլքերը կը ձգձգեն ալիքներուն վրայ:

Գետոյ կը խոյանայ վերտին բաց դաշտին մէջ և երկինքին իւրաքանչիւր հմայքը կ'անդրադարձէ իրհայելիին մէջ: Ամառուան տաք արեւին տակ կը պաղցնայ կայծերով: Արշալոյսը վարդեր կը սփռէ և մարը մանող արեւը տապիտն և կարմիր յակինթ կը մաղէ, կը ցանցընէ անոր վրան: Կապոյտ գիշերներու մէջ լուսնի մեղմաղծիկ լոյսով ողողուն, կար-

ռուն և թէ զգայման կրթութեան, աւելորդելով ու օգնելով հանդերձ ուղեղին, իր առաջին նորազարթ աստիճաններուն մէջ։

Մարմնամարզանքը էական նկատուած է այսօր մանկական առողջութեան համար և ներկայ ժամանակիս մէջ, անոր գործածութիւնը մանկութեան վերջին տարիներուն և երիտասարդութեան միջոցին, երթալով աւելի հիմ ստանալու վրայ է։ Բայց մարմնական կրթութիւնը էական է նաև մարդկութեան բարոյական զարգացման համար։ Դնդերային ոյժը զարգացնելով կամքը զօրանայ և մտքին ու հոգւոյն շնորհքը կ'ամէ ֆիզիքական շնորհքին հետ։

Եթէ տղաք կը պահանջեն դնդերային սիսքեմաթիք կրթութիւններ երբ կրնան արդէն քալել, վազել և ցատկել, աւելի պէտք ունին անոնց նախապէս։ Լաբորատորները և ձիավարժարանները իրենց ամենամասաղ տարիքին մէջ կ'առնէին արուեստին վարժեցնելու համար, զի յայտնի է թէ անդամներուն դիրքաձեւութիւնը կը նուազի իւրաքանչիւր յաջողուածական տարուան հետ։

Մարմնամարզի սովորական նպատակն է յառաջ բերել ամենակատարեալ զարգացում ամէն դնդերներուն։ Մարմնոյ մարզանքը կը ծառայէ միանգամայն, մասնաւորական և հոգեւորական գործարաններու ամեցումը քաջալերելու, տղուն առաջին խաղասէր գործունէութիւնը հրահրելու թէ՝ մանկապարտէզին և թէ՝ վարժարանին մէջ։

Ֆիզիքական զարգացումը կրթութեան անջատ մէկ մասն է կ'ըսէ, Պղատոն։

Կեանքը կրնայ սահմանուիլ իբրեւ գործունէութիւն, սակայն գործունէութիւն մը որ բնական զօրութեան հետ համեմատական է և ոչ թէ չափազանցութիւն։ Ցոգնութիւն պէտք չէ։ Ճշմարտութիւնը օրինակներով ապացուցուած է պզտիկ կենդանիներուն ոստոստումներուն մէջ։ Փոքրիկ տղաք ալ միշտ մեծ համբոյր կը զգան ոտքերին զարնելով առարկայի մը որ կը դիմադրէ կամ թէ իրենց մօր ձեռքերուն։ Մայրերը պէտք է քաջալերեն եւ կրկնել տան զայն, զի կը զօրացնէ անոնց կռնակին և սրունքներուն դնդերները։ Ֆիզիքական գրքին գլխաւոր մարմնամարզութիւնները ձեռքերու համար են, որոնք մարդկային մարմնոյ կարեւոր անդամներն են։

Մեքենաներու յաջողուն գործունէութիւնը ներկայ դարուս մէջ երթալով կը միտի վերցնել մարդկային էաներէն ձեռ-

ծեռ դիւթիչ անուշջներու ալքերուն խորը կ'ընկղմի։

Այլ իր բոլոր թափով և վեհութեամբ կ'ընթանայ։ Բայց ո՞ւր մնաց իր աղբիւրի վճիտ պղպջուն ջուրը։

Իր նախկին աղտոտ մամռաբեր լուսացարանէն սկսեալ՝ մարդու հետ ունեցած ամէն մէկ շփումը արատ մը կը բարդէ վրան։ Քանի՞ քանի՞ կոյուղիներ կը թափին անոր մէջ։ Սովորաբար գիւղերու և քաղաքներու մէջ ջուրերու եզերքը կառուցուող գործարաններ որոնց ժահրոտ ծխանները դէպի դէտ ուղղուած են. ի՞նչ աղտեղութիւններ կը ժայթքեն անոր մէջ։ Հին ոսկերքամներ, հին գոհարներ, ժանգոտ գործիքներ զրոս քսելով կը տանի կը նետէ իր աւազանին մէջ։ Գիշերը երբ լուսինն կը պատէ ամենուրեք, կամուրջներու վերեւէն քանի դժբաղդներ ոտաւէտ նետուած և սուզուած են արդեօք մութ անդունդին մէջ։ Երբեմն՝ կարծես անհանգիստ ըլլալով դուրս կը նետէ խորերուն վրայ ալանդակ փտած փեկորներ։ Ո՛չ, այլ եւս նեխած է գետը, կը նմանի սրիկայի մը խղճմտանքին, կը սուզէ իր մէջ կորսուած և անգիտացուած զանձեր, աղտեղութիւններ և ամօթ։

Վերջապէս կը հասնի իր վախճանին։

Ահա ծովախորշը, որ այնքան ընդարձակ է և ուր կը հաւաքուին երկրի չորանը կնարող նաւեր, որոնք լեղակի ծովեր հերձած և բոշարձած մենոլորտներ անցած են և որոնց հատ և կարծր հեծանները աղմաղմային անդունդներու մէջ խորտակած են սառոյցներ։ Արագաշարժ եռակայմեր, մեծ շոգենաւեր, սարդի ոստայնէ սարքուած դիւրաբեկ խեցիներու նման կ'երեւան։ Կ'անցնի ան վերջին տակառանիշը և գորշագոյն ափունքներու վրայ փարոսներու աչտարակիկները հաղիւ կը նշմարուին։ Ճամբիներու յարաձուն յոյզերը ոլ կը մղեն և իրեն կը քաշեն հեռագնեստ ջուրերու այն ահագին զանգուածը, մերթ կը քամին կոկակներէ զայրացած և մերթ կը խոյանան առաջ արագ արագ։ Բոցը, հեռուն, ուրիշ հովը կը բերէ չիմոթ և խռովայոյզ կանչ ու կառաչ մը, խորի ալիքները իրենց փրփրադէզ վարսերը դնցելով կը սորան դէպ յառաջ խափանելով մառախլապատ հորիզոնը։ Կը տարածուին գետին վրայ արագաթռիչ և սրաձայն մեծ մարներ։

ՖՐԱՆՍՈՒԱ ՔՈՐԷ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

«ԹԱՑՄԱՆ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

Լուրհնսօ-Մարքեզ, 21 ապրիլ։—Պոէր լրագիրները այս միջոցիս շատ զգուշաւոր ըմբռնում մը ունին։ Մտադրութիւն ներու նայելով, երկու հարապետութիւնները ժամանակ մը մինչեւ 105,000 հոգի ունեցած են զէնքի տակ, որոնց մէջ էին նաեւ գաղթականներուն ապստամբները։ Հիմա, հակառակ իրենց կորուստներուն և ապստամբներուն զէնքնկէց ըլլալուն, երկու հանրապետութիւնները տակաւին 80,000 հոգի ունին զէնքի տակ։ Ստոնց 50,000ը Օռանծի մէջ կը գտնուին, 10,000ը՝ Պրկկարպէրկի մէջ և 15,000ը՝ Ֆաուրթին Սթրիմի և Բլէքստորբի մէջ։ Կը կարծուի թէ պատերազմէն առաջ պոէր զինուորներու թիւը դիտմամբ պակաս նշանակուած էր, որպէս զի Անգլիոյ տեղեկութեանց դիւանները սխալին։

Պոտոգ.—Շրջուն հիւանդանոցի մը հետ վերադարձայ Պոէրներու գիծերէն, ուր թաղեցինք անգլիական երկու կամաւոր որոնք, երէկ, մեր բանակեցէն ութ մղոն հեռուն սպանուած էին ընդհարումի մը պահուն։ Տեսակցութիւն մը ունեցայ Բրոնեէ զօրավարին երկրորդ որդւոյն և Տուրթուէյթ հրամանատարին հետ։ Այս վերջինը յայտարարեց թէ Օռանծի այդ կողմը այս միջոցիս այդչափ Պոէրներ գտնուելուն պատճառն է սա պարագան թէ Պոէրները կը կարծեն որ Լորտ Մէթհուէնի մեծաղիր ըլլայ զինուորական գործողութիւններու ձեռնարկել Օռանծի հիւսիսային արեւմտեան կողմը։ Հրամանատարը ըսաւ նաեւ թէ տասնըհինգ օր է որ ճերմակեղէն չէ փոխած, ինչ որ ենթադրել տուաւ ինծի թէ իր զինուորներուն հետ շատ չուտ քալած է և թէ բաւական հեռուէն կու գար։ բայց չիրցայ հասկնալ եկած տեղը։ Պոէրներուն ամէնքն ալ բարեկամաբար վարուեցան մեզի հետ և օգնեցին մեր մեռեալներուն թաղմանը։ Սեպտեմբերի մէջ Պոէրներու խումբ մը զօրաւոր դիրք մը կը գրաւէ Պոչոֆի հիւսիսային կողմէն ուր մղոն հեռուն։

Ճեմմէրսպերկ.—Պոէրները մեծ գործունէութիւն ցոյց կու տան։ Հինգ թնդանօթներ, որոնք չորս նոր դիրքերու մէջ դրուած են, այսօր ռմբակոծեցին մեր դիրքերը։ Հարաւէն ու արեւմուտքէն թշնամին անընդհատ հրացանագրութիւն կը կատարէ մեր վրայ։

Էլանսլակ, 22 ապրիլ։—Այսօր մեր շրջուն պահակները թշնամին չհանդիպեցան։ Պոէրները տեսնուեցան մեր ճակատին հանդէպ գտնուած բլուրներուն վրայ։

Լէտիսմիթ.—Պոէրներուն մէջ յուզում կը տիրէ։ կ'երեւայ թէ կ'ուզեն մեզի նեղը դնել։ Այսօր հեծելազօրքերու շրջան

պահակախումբ մը Լոմպարտսքորի մօտ թշնամիին հանդիպեցաւ։ Հեծելազօրքերուն մէկ ձին սպանուեցաւ։

Ուորհնքրն, 21 ապրիլ։—Վերջին երկու օրերուն մէջ Պոէրները այնչափ գործունէութիւն ցոյց չտուին։ Քանի մը ռումբ արձակեցին երկաթուղիի կայարանին վրայ։ նաև անընդհատ հրացան պարպեցին, բայց չիրցան մեզի մեծ վնաս մը հասցնել։

Մագեռու, 22 ապրիլ։ — Պրպանթ զօրավարին յառաջապահները երէկ իրիկուն Պըշմանքոր հասան։ Քանի մը փոքր ընդհանրումներ կատարուեցան։ Պոէրները զօրաւոր դիրք մը գրաւած էին բլուրի մը վրայ և երկու թնդանօթ ունէին։ Այս առտու, կիրակի, արշալոյսին սկսաւ ճակատամարտը և երբ արեւը ծագեցաւ, հրացանագրութիւնը բուռն կերպով կը շարունակուէր երկու կողմէն։ Կէս օրէն երկու ժամ առաջ թնդանօթները սկսան գոռալ, ինչ որ քանի մը ժամ տեւեց։ Պրպանթ զօրավարին զինուորները հիմա բաց դաշտ մը ունին իրենց առջեւ և կրնան տեսնել Ուէբէնները։ Կերեւայ թէ երէկ յաջակոմմ մը կատարուած է Ուէբէնները պաշտպանողներուն վրայ։ Տալէթի գնդապետը նշանացի հեռադրով ծանոյց թէ Ուէբէնէրի անդլիական զինուորները լաւ վիճակի մէջ են։ Երէկ Պոէրները երեք հարիւր ռումբ տեղացուցին Ուէբէնէրի վրայ։ առանց մեծ վնաս մը պատճառելու։

Ճեմմէրսպերկ, 20 Ապրիլ։—Պոէրները երկու հազարի չափ ռումբ աբձակեցին մեր դիրքերէն վրայ։ Սպաները ու զինուորները գիշեր ցերեկ կը կենան մարտկոցներուն մէջ։ Երէկ ամբողջ օրը հեղեղանման անձրեւ տեղաց և բաւական դժուարութիւն պատճառեց Պոէրներուն։ Երէկ հեռուէն տեսանք բազմաթիւ Պոէրներու անցիլը, որոնք կ'երեւայ թէ դէպ ի Ռուքսվիլ կ'երթան՝ Պրպանթ զօրավարին դէմ ելլելու համար։

Պերլին, 22 ապրիլ։ — Բոսք խոսկով պոէր պատուիրակութեան և ազգութեանց կողմէ միջնորդութեան մը հանանգնութեանը վրայ, կ'ըսէ թէ պոէր պատուիրակութիւնը Գերմանիոյ կողմէն յուսալու բան մը չունի և կը յարէ.—«Գերմանիոյ բոլոր իշխանութեանց զգացումները՝ հանդէպ պոէր պատուիրակութեան՝ բարեկամական են, բայց ներկայ պարագաներուն մէջ Թրանսվալի պատուիրակութիւնը Պէրլին այցելելովը դրական առաւելութիւն մը ձեռք պիտի չկրնայ բերել։ Պէտք չէ մոռնալ նաև թէ քանի որ Անգլիա բացարձակապէս կը մերժէ ոչ է միջնորդութիւն, Գերմանիա եթէ միջնորդ, այն տեսակ ճախողուածի մը պիտի ենթարկուի որ շատ ծանրակշիռ պիտի ըլլայ՝ աշխարհի մէջ իր գրաւած դիրքին համար։»

ՍԸՐ ՌՈՏՎԷՐՍ ՊՐԼԼԸՐ

Եքսթէրէն՝ Սըր Ռոտվէրս Պրլլբրի հայրենիքը և կեդրոն երկրակալութեան քաղաքականութեան, կը հեռագրեն թէ հոն մեծ զայրոյթ կը տիրէ Լորտ Ռոպէրթսի տեղեկագիրը հրատարակուելուն հետեւանքով։ Հանգանակութեան մը ձեռնարկուած է, պատկերազարդ ալպոմ մը նուիրելու համար Սըր Ռոտվէրս Պրլլբրի, իբրեւ հաւատիք այն վստահութեան զոր Տըվենշայրի իր հայրենակիցները միշտ ունեցած են անոր նկատմամբ, և իբրեւ պատասխան մը Լորտ Ռոպէրթսի կողմէն եղած քննադատութիւններուն։

ԲՐՈՆԶԱՍ

Բարեյուսոյ Գլուխէն կը հեռագրեն թէ Պոէրները վաթսունրնոր թնդանօթ ունին Բրոնզդատի մէջ, որոնց եօթը՝ Բրէօզօ։

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼ

Բորթուկալի գրաքննութիւնը միշտ վար կը դնէ Պէյրայի խնդրին վրայ խօսող հեռագիրները։

Մաարիտի Էմբարսիալ լրագիրը հեռագիր մը ստացած է ծանուցանող թէ Բորթոյի մէջ մեծ մրթիկ մը զումարուեր է, բողոքիւ Բորթուկալի կառավարութեան ընթացքին դէմ, որով արտօնած է Անգլիան Պէյրայի երկրէն անցնելու։ Այդ մրթիկին մէջ բուռն ճառեր արտասանուեցան՝ նախարարութեան դէմ որ պատասխանատու ճանչցուեցաւ սա պատճառին համար թէ Բորթուկալի ամբողջ ժողովուրդը բնաւ չուզեր որ չէզոքութիւնը բռնաբարուի ի վնաս Պոէրներուն։ Միաձայնութեամբ որոշում մը քուէարկուեցաւ, որով կը բողոքուի Բորթուկալի կառավարութեան ընթացքին դէմ։

—Լիզպոնայէն կը հեռագրեն Տիլի Մէյլի թէ Բորթուկալի դաշինքը հրատարակեր է Թրանսվալի բոլոքը՝ Պէյրայէն անգլիական զինուորներ անցնելուն դէմ։

Պ. ՍԷՍԻԼ ՌՈՏՍ

Պ. Սէսիլ Ռոտս, այն տասնըհինգ օրերուն մէջ զոյս Լոնտոնի մէջ անցուց, գլխաւորարար զբաղեցաւ Զէրթրբրտ ու Տէ Պիրս Ընկերութիւններուն գործովը։ Զէրթրբրտի մասին Պ. Սէսիլ Ռոտս հարկ եղած կարգադրութիւնները բրաւ հարաւային Ռոտեզիայի մէջ երկաթուղիի նոր գիծ մը շինելու համար, որ Զամպէզէն պիտի անցնի, Վիքթորիա լիմին ջրվէժներէն քիչ մը վար։ Տէ Պիրսի համար ալ Պ. Սէսիլ Ռոտս կարգ մը պայմանագրութիւններ ստորագրեց, որոնք հանքերու վճառումը կապահովցնեն յառաջիկայ 12 կամ 15 ամիսներուն համար։ Պ. Սէսիլ Ռոտս շաբաթ օրը Սաութէմբրթն գնաց և անկէ Նորման շոգենաւով որով տասնըհինգ օր առաջ ժամանած էր, դէպի Հարաւային Ափրիկէ ուղեւորեցաւ։ Պ. Սէսիլ Ռոտս շատ քաջառողջ է։ Բայտարարեց թէ բաւական ատեն Անգլիա պիտի չդառնայ, վասն զի շատ երկար պիտի մնայ Ռոտէզիա։

ԱԴԱՄԱՆԴԻ ՀԱՆՔԵՐԸ

Պէրլինէն կը հեռագրեն Թայմզի.

«Գերման գաղթականութեան Ընկերութեան թերթը յօդուած մը հրատարակած է, ուր Ափրիկէի հարաւային ռեւմտեան գերման Ընկերութիւնը խստիւ կը քննադատէ։ Արդարեւ կերեւայ թէ այդ Ընկերութիւնը Ափրիկեան գերմանական Ընկերութեան հողերուն մէջ երեւան հանուելիք ադամանդի բոլոր հանքերուն համար նախամեծարութեան իրաւունք տուեր է Տէ Պիրսի սր Պ. Սէսիլ Ռոտսի ձեռքը կը գտնուի։ Նոյն թերթը կը պարտաւոր այդ տեսակ կարգադրութիւն մը եղած ըլլալուն համար և կը հրաւիրէ գերմանական ընկերութիւնը ըսել թէ այդ խնդիրը ստո՞յգ է թէ ոչ։ Նորs Տոյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկի մէջ հրատարակուած կէս-պատօնական գրեկոյց մը պատասխանելով վերոյիշեալ թերթին կ'ըսէ թէ գերման Ընկերութեան և Տէ Պիրսի միջև եղած կարգադրութիւնը չատ ցաւալի է, բայց, կը յարէ գրեկոյցը, այդ առթիւ կարելի չէ քննադատել գերման կառավարութիւնը, վասն զի նոյն կարգադրութեան գոյութիւնը կնքուելէն չատ ետքը իմացաւ։ «Ամէն պարագայի մէջ, կը յարէ Նորs Տոյչէ, պէտք եղած միջոցները ձեռք պիտի առնուին գերմանիոյ ազգային շահերը պաշտպանելու համար, երբ այդ շրջանակներուն մէջ հանքի արտոնութիւններ տրուին։»

«Գերման ուրիշ թերթ մը աւելի առաջ երթալով կ'ըսէ թէ հարաւային ռեւմտեան Ափրիկէի գերմանական ստացուածքներուն մէջ այլ ևս ոչ է արտօնութիւն պիտի չտրուի անգլիական և ոչ մէկ Ընկերութեան։»

ԼՈՐՏ ՌՈՊԷՐԹՍ

Սթանսարտի Պէյտմոնթայնի թղթակիցը կը բացատրէ Լորտ Ռոպէրթսի բանակին անշարժութեան պատճառը։ Մարէշալը անհրաժեշտ կը դատէ թէ իր բանակը ճամբայ ելլելէ առաջ պէտք է անոր ետեւը ու երկու կողմերը ոչ է վտանգէ զերծ ըլլան։ նաև բաւականէն աւելի պաշար ունենալու է, վասն զի կրնայ ըլլալ որ իր հաղորդակցութիւնները խզուին։ Լորտ Ռոպէրթսի բանակը երբ դէպ ի առաջ ճամբայ ելլէ, եօթանասուն հազար հոգիէ պիտի բաղկանայ, ամէն կերպով կազմ ու պատրաստ։

ԵՐԷԿ ԻՐԻՍՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Տիուիբսնորք, 25 ապրիլ։—Պոէրները հեռացան Տիուրբնստորքի իրենց դիրքերէն։ Ֆրէնչ զօրավարը որ Պլէօմֆոնթայնէն եկած էր, Պոէրները վանեց քաղաքին հիւսիսային կողմէն, Ռոթիքորի մօտ ճակատամարտ մը կատարելէ ետը։ Պոէրները՝ Պոթա ու Տիուիթ զօրավարներուն հրամանատարութեամբ՝ դէպ ի հիւսիսային արեւելք կը քաշուին։

Ուորհնքրն.—Անգլիացիները, ռմբակոծելով Պոէրնելու ամրոցները, զանոնք վանեցին իրենց դիրքերէն։ Պոէրները մեծ կորուստներ ունեցան։ Անգլիացիները գրեթէ կորուստ չունեցան։

Բրեքորիա.—Մեծ պայթում մը տեղի ունեցաւ Պէկպիի զօրանոցներուն մէջ զոր կառավարութիւնը կը գործածէ իբրեւ զինարան։ Շէնքը բոլորովին կործանեցաւ։ Տասը հոգի մեռան և 32 հոգի վիրաւորուեցան։ Գործարաններուն տնօրէն՝ Պ. Կրուէնպէրկ թեթեւապէս վիրաւորուեցաւ։

ԾԱՑԱԳՈՅՑ ԱՐԵՒԵԼՔ.—Բոլիքիսk Քորեսբոնսkից անցեալ եքեքշաբթի Լոնտոնէն հեռագիր մը հրատարակած է ծանուցանող թէ կարելի է որ տէրութիւնները հաւաքական բան մը ընեն Զինու մէջ, և թէ դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ ըսուածին նայելով, տէրութիւններէ ոմանք կը քննեն հաւաքական գործողութեան մը պատեհութիւնը, քանի որ չինական իշխանութիւնները չեն կրնար պէտք եղածին չափ պաշտպանել օտարականները։ Ժամանակ մը ի վեր զանազան դասակարգերու միջև կարծեաց փոխանակութիւն կը կատարուի, նաւային ցոյց մը ընելու համար չինական ջուրերու մէջ։ Կ'ըսուի թէ եւրոպական քանի մը տէրութիւններ միայն պիտի մասնակցին այդ ցոյցին, իսկ Մ. Նահանգները մեկուսի պիտի մնան։

—Ա սարիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան թերթը՝ Ֆրեմտենպլատ՝ Զինու կացութեան վրայ յօդուած մը հրատարակելով ըսած է —«Մ այրագոյն Արեւելքի կարեւոր խնդրին լուծումը ծանր դժուարութեան մը կը հանդիպի, որ է Զինը ենթարկել եւրոպական տէրութեանց ազդեցութեանը, առանց խախտելու այն հիմերը որոնց վրայ կեցած է այդ տէրութիւնը։ Եւրոպայի շահը կը պահանջէ որ չինական տէրութիւնը կանգուն մնայ, վասն զի անոր կործանումը վտանգի տակ պիտի դնէ ընդհանուր խաղաղութիւնը և ամենածանր հետեւանքներ պիտի ունենայ։ Զինու մէջ աղէտի մը առաջքը առնելու համար զօրաւոր կառավարութիւն մը անհրաժեշտ է որ դիտնայ նաև երկրին հանդէպ ունեցած իր պարտականութեանց ամբողջ որքանութիւնը։ Զինու արդի կառավարութեան մէջ տիրող անկանոնութիւնը եթէ նկատողութեան առնուի, սա եզրակացութիւնը երեւան կու գայ թէ Զինու համար շահաւոր է որ մայր կայսրուհին վերստանայ իր ազդեցութիւնը։ Այս վերջինը, որ շատ կորովի է, կը պահանջէ որ պետութեան պաշտօնատարները հաստատիտ ընթացք մը ունենան եւրոպացիներուն հանդէպ։ միանգամայն փափաքող է անհրաժեշտ բարենորոգումներուն։ Կարելի է օր մը պահպանէ չինական տէրութեան ամբողջութիւնը։»

—Օտեսայէն կը հեռագրեն Սթանսարտի թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան առեւտրական ճիւղը հասած կէս պաշտօնական հեռագրի մը նայելով, յաջողուած կ'երեւան այն ջանքերը զորս ռուս կառավարութիւնը վերջերս բրած է ձեռք անցընելու համար Քոհ-Զէ Զանկը, Սիամի ծովածոցին մէջ։ Այն պարագային երբ անակնկալ պարագաներ արգելք ըլլան այդ գործին յաջողութեանը, Ռուսիա, Ֆրանսայի հետ եղած կարգադրութեան մը համաձայն, պիտի գրաւէ Քո էտա կղզին, Մալաքայի թերակղզիին եզերքը։ Ինչ տեսակէտով ալ նկատողութեան առնուի Ռուսիոյ այս յաջողութիւնը, յայտնի է թէ մեծ կարեւորութիւն մը ունի Ֆրանսական շահերուն համար, այդ կողմերուն մէջ։ Ժամանակէ մը ի վեր ռուսական դիւանագիտական գործակատար Պ. Օլարովսքիի և Հենդկէնի կուսակալ Պ. Տուէնի ճարտար գործակցութեան շնորհիւ, Ռուսիոյ և Ֆրանսայի միջեւ սերտ համաձայնութիւն մը կայ Սիամի մէջ Ֆրանսայի ազդեցութեան չըբնանկին նկատմամբ։ Կերեւայ թէ Ֆրանսա, նպաստաւորելով Ռուսիոյ հետ գոյացած համաձայնութիւնը, նպատակ ունեցած է աւելի զօրաւոր մրցում մը առաջ բերել Դեղմանիոյ այն ջանքերուն դէմ զոր վերջերս բրած է՝ Սիամի մէջ իր ազդեցութիւնը աւելցնելու համար։ Անցեալները Գերմանները գտնցին՝ Պանքոքի ու Սինկափուրի միջեւ երթեւեկող անգլիական քարի մը շոգեաւեր։ Վերջերս ալ գտնցին բրիտանական տասնըհինգ շոգենաւեր՝ ընդ ամէնը 15 հազար թոն տարողութեամբ, առանց հաշուելու այն շոգենաւները որոնք կը շինուին։ Կը մնայ գիտնալ թէ Ռուսիա ինչ դեր պիտի կատարէ Սիամի մէջ, ուր Ֆրանսա ու Գերմանիա զօրաւոր դիրք մը ունին։ Գալով այդ տեղերու անգլիական շահերուն, Բեդերսպուրկի մէջ կը կարծուի թէ զորձնական կերպով լքուած են։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Բեդերսպուրկէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Քոնսթանթին Քոնսթանթինովիչ մեծ դուքը Պէրլին պիտի երթայ, Նիքոլա Կայսեր կողմէ ներկայ գտնուելու Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին չափահասութեան մտնելու հանդէսներուն և անոր յանձնելու Ս. Անտրէ պատուանշանը։

Քիլվէն հիւգչարքի օրուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ալէքսանտրա Բէքթորովնա մեծ դքսուհին, այրի Նիքոլա նեքոլայեվիչ մեծ դուքսին՝ մեռեր է։ 1838 մայիս 21ին ծնած էր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ իշխանը, կ'ըսէ Նարոլիէն հեռագիր մը, հինգշաբթի օրը ներկայացեր է Իտալիոյ թագաւորին ու թագուհիին։ Տեսակցութիւնը ժամ մը տեւեր է։ Թագաւորը յետոյ փոխադարձ այցելութիւն տուեր է Ցէրտինանտ իշխանին որ իրկունը ներկայ գտնուեր է արքունական հացկերոյթի մը։

ԱՇՆԹԻՆԵՐԸ.—Լոնտոնէն երկուշաբթի օրուան թուականով կը հեռագրեն.—Անգլիոյ գաղթական նախարարութիւնը այսօր լուր առաւ թէ Աշանթիներու մայրաքաղաքը՝ Քումասի ազատուած է։ Հոն գտնուող Եւրոպացիները վերջին չփոքութեանց պահուն ոչ է վնաս չեն կրած։ Անդորրութիւնը վերահաստատուած կ'երեւայ այդ գաղթավայրին մէջ։ Գաղթական նախարարութիւնը նաեւ կը հերքէ այն լուրը թէ Ոսկէի եզերքի ներքին երկիրներու մասին դժուարութիւններ ծագած ըլլան Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջեւ։

ՄՈՍԿՈՒՈՅՑԷՆ կը հեռագրեն երկուշաբթի թուականով.

Աւագ Շաբաթէն կիրակի լուսնալուսի գիշերը Նիքոլա Կայսրը ու Կայսրուհին եկեղեցական թափորին հետ Քրէմլինէն Ս. Փրկչի եկեղեցին գացին։ Զարուհին ռուսական ազգային տարազը կը կրէր՝ Ս. Անտրէ պատուանշանին մանեակովը։ Պատարագէն ետքը Զարը և աւագանին կատարեցին Զատկի երեք ողջագուրաները։ Առտուն աւագանին թափոր կազմելով Ս Զրէնոքի մայր եկեղեցիէն Քրէմլին գացին իրենց յարգանքները մատուցանելու Նոյին Վեհափառութեանց։ Մետրոպոլիտին բարեմաղթութիւններէն ետքը, կայսրը ու կայսրուհին Զատկի ողջագուրանքը կատարեցին մետրոպոլիտին և աւագանիին հետ։ Յետոյ Զարուհին ներկաներուն բաշխեց Ուրալի թանկագին քարերէ հաւկիթներ։ Իրիկունը քաղաքը լուսազարդուեցաւ։

ԲՈԲՐԻՔՈՎ ԳՆԴԱՊԵՏԸ.— Գուլիարլրագիրները կ'ըսեն թէ պատերազմական նախարար Բաբրիքով գնդապետը որ հիմա Մոսկուա կը գտնուի, Սան Ռէմօ պիտի երթայ, Ցէրտինանտ իշխանին հետ տեսակցելու համար։ Յետոյ Ռուսիա պիտի վերադառնայ։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ.— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Թայմզի կիրակի օրուան թուականով.

«Նախագահական ընտրութեան մասին այս շաբթու նոր բան մը չպատահեցաւ։ Մրցումը կը կատարուի հանրապետականներու ընտրելի Պ. Մաք Քինլիի և հանրավարականներու ընտրելի Պ. Պրայանի միջեւ։ Այս վերջինները ամէն ջանք կը նեն, ոչպէս զի իրենց կուսակցութեան զանազան մասերուն միջեւ միաբանութիւն մը գոյացնեն ի նպաստ Պ. Պրայանի։ Այդ մասերը որոնք հակառակ են Պ. Պրայանի, իրենց գլուխը ունին Ծերակուտական Պ. Հիլը որ համոզուած է թէ պիտի կրնայ անցաղղութեան մատնել Պ. Պրայանը և այնպէս մը ընել որ ուրիշ ընտրելի մը նշանակուի։ Շատերը համաձայն չեն Պ. Հիլի։»

Պ. ԶԷՄՊԼԷՆ բաւական ծանր վիրաւորեալ է Հայպրոքի մէջ և ինֆլուէնցայի ենթարկուած մը կը տառապի։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՔՈՐԷԱ.—Մէ ուրիշ նուած վերջին լուրերուն նայելով, Ռուսիոյ և Քորէայի միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացեր է, որով Քորէա յանձն կ'առնուի ուրիշին չթոյլատրել Քորէի կղզին, Մալաքայի նաւահանգիստին բերանը։

Ընտրեալ հատուածներ

ՍԷԼԱՄԼԷՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Հայոց Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց հանդիսաւոր կերպով և ուրբաթ արդէն կատարելէ ետքը կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուին Անգլիոյ ու Շուէյտի դեսպանները, Ռուսիոյ գեսպանատան գործակատարը, Ֆրանսայի դեսպանատան պահակաւորին հրամանատարը և հարիւր վաթսուն աւելի զրաստիկներ։ Ներկաներէն ոմանք սեղանի պատ էին պէտի մէջտեղը։ Ամենայն կայս մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՈՅՑԻՒ.—Ասոնք ուրբաթ, Սէլամլիքի արարողութեան ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուեցան հետեւեալներուն։ Ատոնք էին՝ Ամենայն Հայոց Պատրիարքը և յետոյ Ռուսիոյ դեսպանատան գործակատար Պ. Զէրնովը։ Պատիւ ունեցան ոչ-պաշտօնապէս նոյնպէս կայանալու Ն. Վեհափառութեան։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.— Իտալիոյ Ումպերթօ թագաւորը մասնաւոր նամակով մը, ինչպէս բոլոր վեհապետներուն, նոյնպէս Վեհ. Սուլթանին ծանոյց թագաւորելուն մասնաւոր դեսպանը։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ կեդրոնական հրատարակչատան Մուշէրը Սատէտտին փաշա որ քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինելով, երէկ ներկայ գտնուեցաւ Սուլթանի արարողութեան։ Սատէտտին փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց և, իր հիւանդութեանը միջոցին ցոյց տրուած հոգածութեան համար երախտագիտութիւն յայտնելով, արժանացաւ կայս. ծարանաց։

ԻՐԼԷՔ գաւառին (Գոսով) կառավարիչ անուանուեցաւ գնդապետ Սալիհ որ մերելիայի ատիճանին բարձրացաւ։

ԿԱՅՍ. ՆԵՐՈՒՄ.—Կէլիպոլուի Մարտոս գիւղաքաղաքին քրիստոնեայ բնակիչներէն քսանըհինգ հոգի, հելլենական պատերազմին ատենը, ձերբակալուած էին։ Կէլիպոլուի մէջ բանտարկուած էին, ասոնց 17 ծեր ու հիւանդագին ըլլալնուն համար ազատ առաջ արձակուած էին կայս. հրամանի մը համաձայն։ Ա, դ, այս գամ մնացած ութ հոգին ալ, կայս. Իրադարձատ արձակուած և բարեմաղթութիւններ ըրած են Վեհ. Սուլթանին համար։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը ու Լէյտի Օ Ֆոնոր առէլի երկուքնը սեղան մը տուին, որուն ներկայ գտնուեցան կիպրոսի մէջ եղած գոմիսէր Սըր Ռ. Լիլեէմ Սմիթ, կիպրոսի ազգիկը և դեսպանատան գլխաւոր պաշտօնեաները։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀԵՊՂՈՒԹՍՈՅՑ, որոնք ծանուցինք, մայիս 1էն (Ն. Տ.) սկսեալ շաբաթը փոխանակ երկուքի, երեք անգամ պիտի երթեւեկէ և թէ այդ հանգրգռութեանը առթիւ Գրիքինէնի նաւագը կառաւորմամբ մը՝ հրաւիրեալներ մայիս 1էն կէս օրէն երեք ժամ առաջ Սիրքէճի պիտի ժամանէ։ Այդ հրաւիրեալները որոնք Գերմանիոյ, Հունգարիոյ, Գէնէվիքայի, Սերպիոյ ու Գրիքիոյ ուսարարական ու հանրօգուտ շինութեան նախարարութիւններուն, երկրագործական և մասնաւոր ընկերութեանց և մասնաւոր ներկայացուցիչներն են, Սիրքէճի պիտի մնան։ Արեւելեան երկաթուղիներու Հանրութիւնը յանձնիկայ հիւրերուն նոյն օրէնքին մէջ սեղան մը պիտի տայ։ Հրաւիրուած են նաեւ Առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարները և Թուրքիոյ միւս երկաթուղիներու Տնօրէնները։ Մասնաւոր գնացք մը թարպիտ պիտի տանի հրաւիրեալները։

ՈՂՂՈՒՄՆԵՐ.—Արեւելեան Բալքանի մէջ վերջերս տեղացած յորդառատ անձրեւներուն հետեւանքով Մարիցա գետի յորդեր է։ Ֆիլիպէի գետեզերեայ և Մարաշ ու Հասի Հասան Թաղերը, որոնք գտնուին Կիմնաշիոնը և Ս. Քրիքիոյ ու Մէթրոփոլսի եկեղեցին ողողուած են։ Բազմաթիւ ջարդերի քանի մը պարտէզներ փճացեր են և դաշտերը լիճի վերածուած։ Բազմաթիւ ընտանի անասուններ կորսուած են։ Նովօ Սէլոյի մէջ չորս տուներ փլան։ Սիրնիմաքայի մէջին անցնող գետակն ալ գետ։ Պէլլովայի մէջ, ապրիլ 11ին 500,000 ֆրանկ վնաս պատճառած ողողումները։

—Ֆիլիպէէն այս մասին կը գրեն ապրիլ 12 թուականով.—«Ապրիլ 11ի գիշերուընէն մինչեւ 12ի առաւոտ անձրեւ տեղաց։ Մարիցա հ

նախարար Մարիի փաշա Խոիվին թուրքերէնի քարտուղարութիւն կարգուի, փոխանակ Մահմուտ փաշա Շերբիի որ հրաժարած է։ Այդ պարագային վագոնիերու նախարարութիւնը պիտի յանձնուի Գահիրէի կառավարիչ Մահիր փաշայի որուն պիտի յաջողիցէ Ազիզսանդրիոյ կառավարիչ Մահմուտ փաշա Սրտգը։

—Հանրային պարտքի մասուկին յանձնաժողովը որ պաշտօն ունի կարգադրել Սուլտանի ելմտական գործերը, որոշեց 50 հազար եգիպտական ոսկի յատկացնել։

—Կրթական նախարարութեան մէկ որոշմագիրը կը ծանուցանէ թէ իր ծառայութեան մէջ գտնուող եւրոպացի պաշտօնատարները պէտք է արաբերէն գիտնան։ Ուսուցչի պաշտօն վարել ուզողները այդ առթիւ քննութիւն պիտի տան։

—Սուլտանի թղթատարական վարչութիւնը որոշեց նամակատուն մը հաստատել Քիւրտիսի կեդրոնին՝ Օպէիտի մէջ որ մինչեւ հիմա ունէր հաղորդակցութիւն չուներ քաղաքակիրթ աշխարհին հետ։ Հեռագրական թելն ալ մինչեւ Քորտիֆան պիտի երկարի։

—Վերջերս Կապպարիի մօտ, Ճէպէյէլ Զէյթունի մէջ ութ գերեզմանաքարեր գտնուեցան որոնք մումիաներ կը պարունակեն։

—Կալկաթայէն վերջերս Սիւէզ ժամաներ է անգլիական շոգենաւ մը՝ քսէրայէ վարակուած քանի մը հիւանդներով։ Այդ շոգենաւը քսան օրուան ուղեւորութիւն մը կատարած ըլլալով, բժշկական քննութենէ մը և ապահովումներէ ետքը ազատ անցագիր ստացեր է։

ՕՏԱՐ ՀՈԳԱՍԱԿՆԵՐԸ.—Նահանգներու դատական պաշտօնեաները հրահանգ ստացած էին թէ օտար հպատակի մը առեւտրական դատը կարելի է առանց հիւպատոսարարի մէկ ներկայացուցչին տեսնել, եթէ հիւպատոսին գտնուած տեղը իրը ժամէն աւելի հեռու է։ Սակայն կիմանայ թէ նահանգներու դատական պաշտօնեաները հրահանգ խնդրեր են որ այդ տարաձգութիւնը կարելի՞ է պատճառ դատերու համար ալ գործածել, սակայն բացասական պատասխան տրուեր է անոնց։

«ՓԻՏԱՄ»ի խմբագիրներէն Ճէմալէտտին էֆ. կայս. Իրատէի մը կամաձայն, առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մէջ պաշտօնի պիտի կոչուի։

ՆԱԻԱՀԱՆԳԻՍՏԻ վերատեսչութիւնը ծանոյց որոնց որ անկ է թէ մեծ ու փոքր բոլոր նաւերը մեծ քանակութեամբ ալքոլ, քարիւղ և այլն չվերադրեն, վասն զի ատոնց նաւահանգիստին մէջ գտնուելը կրնայ զանազան վտանգներու պատճառ ըլլալ։

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ.—Իգսամի մէջ կը կարդանք.— «Մտուցինք թէ Զատկի շաբթուան ուրբաթ օրը, Ղալաթիոյ Սէնթիէնա եկեղեցիին մէջ քսակհատ մը կնոջ մը ժամացոյցը շորթելու պահուն ձերբակալուած ու ոստիկանութեան յանձնուած է։ Լոմալ Այնայկըրի թղթակցը, բոլորովին խեղաթիւրելով քսակահատութեան այդ դէպքը որ ամէն տեղ և ամէն տարի սովորաբար կը պատահի, նոյն լրագրին ուղղած նամակին մէջ ըսած է թէ եկեղեցիին մէջ արարողութիւն կատարուած պահուն, իբրեւ թէ մարդ մը ներս մտնելով կրծքի դէմ նախատական խօսքեր ըրեր է։ Կը ցաւինք որ քսակահատի այդ դէպքը, զոր մեզի հետ Կ. Պոլսոյ բոլոր լրագիրներն ալ գրեցին, նոյն թղթակցին կողմէ խեղաթիւրուած և բոլորովին անհիմն ձեւի մը վերածուած է։»

ՍԷԼԱՆԻԿ-Կ. ՊՈԼՍՈՅ երկաթուղիի գիծին Տէտէ-Աղաճէն Տրան եղած մասը միշտ ողողման ենթակայ ու տեղն ալ խորտուբորտ ըլլալուն համար, որոշուեր է Պատուէրի կայարանէն մինչեւ Տրամ նոր ճիւղ մը շինել, առաջինը պահելով հանդերձ։

ԹՈՒՐՔԵԻՍԵՐՊ սահմանագլուխին վրայ շինուած աշտարակները հեռագրական թելերով հաղորդակցո թեան մէջ պիտի գտնուին իրարու հետ, հսկողութեան գործը աւելի դիւրացնելու նպատակով։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽՍՕՐԻՆի նոր սակացոյցը, զոր մանրամասնօրէն հրատարակեցինք, նոր տոմակներուն տպագրութիւնը եթէ աւարտի, ապրիլ 25էն պիտի գործադրուի։ իսկ եթէ տոմակները մինչեւ նոյն թուականը պատրաստ չըլլան, նոր սակացոյցին գործադրութիւնը պիտի սկսի մայիս 1ին։

—Անատոլու Հիսարի նաւամատոյցէն առաւօտները մեկնող շոգենաւերը գիշերը կ'անցնուին Պէպէքի ծովախորշին մէջ։ Շիրքէթի վարչութիւնը նկատելով որ Անատոլու Հիսարի առջեւ եթէ խարսխանիշ մը գտնուի, ածուխի խնայողութիւն մը պիտի ըլլայ, քանի մը նաւապետներէն տեղեկագիր ուզած է թէ նոյն տեղը խարսխանիշ մը դնելու համար արգելիչ պատճառ մը կա՞յ թէ ոչ։

—Շիրքէթի շոգենաւերուն պէտք ունեցող ջուրերը մինչեւ հիմա տուպանները միջոցաւ Վոսֆոր կը տարուէին։ Արդ վարչութիւնը հարկ եղած պայմանագրութիւնը կնքած է, որով քանի մը նաւամատոյցներէն լաթի խողովակներու միջոցաւ ջուր պիտի տրուի շոգենաւերուն։

—Շիրքէթի վարչութիւնը իր պաշտօնեաներէն 15-20 հոգի որոնք աշխատելու անկարող ըլլալու չափ ծերացած են, կանգստեան կոչեց։

ՄԻԼԻՐԻԷի վարժարանին սուլտանական ուսուցչութեան փոխանորդ կարգուեցաւ Մուսթաֆա էֆ. այդ առթիւ կատարուած քննութեան մէջ առաջին հանդիսացած ըլլալուն համար։

ԱՇՏԱՐԱԿԻ երկրաշարժէն վնասուածներուն համար կազմուած նպաստատոյց յանձնաժողովը նորէն հինգ հազար ոսկի ղրկած է նոյն նահանգը։

ՀՐԵԱՆԵՐԸ.—Պուրքէյի մէկ սրճարանին մէջ, անցեալ կիրակի, Հրեաները գումարում մը ունենալով բնականաբար գաղթականութեան խնդրին վրայ խօսուեր է։ Ասոր ամէնէն աւելի փափաքողներն են աղքատները։ Տեղեկութիւններ տրուեր է Անասօլու և Ամերիկա գաղթող Հրեաներուն վրայ։ Ցեմոյ ճարտարախօս մը Գերմանեայէն առնուած լուրերու յենլով, յորդորեր է Հրեաները որ Զին գաղթելով չինական կառավարութեան հովանիին տակ մտնեն։ Անցեալ շաբթու կարիցիյէն ու Ռուսիայէն կարգ մը Հրեաներ ուզեր են Ռումանիա մտնել, բայց խստիւ արգիլուեր են։

ԶԷԹԻՆԷԻ օսմ. դեսպան Ահմէտ Թէվֆիկ փաշա որ արձակուրդով Կ. Պոլիս կը գտնուի, այսօր իր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի։

ԿՈՄՍ Տ' ԱՌՆՈՒ, Հանրային Պարտքի վարչութեան ընդհանուր տնօրէնը, երէկ Բարիզէն մայրաքաղաքս դարձաւ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ քննութեան ենթարկած է Հայտար Փաշայի առջեւ շինուելիք քարափին ու նաւահանգիստին ներքին կանոնագրին վրայ եղած յաւելումները։

ՔԱՐԱՓՆԵՐՈՒ Պոլսոյ կողմէ ուարտած մասին առժամեայ ընդունելութիւնը կատարելու համար յանձնաժողով մը կազմուած է հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ։

ԻՌԼԵԳՈՂՈՒԻ առջեւ շինուած նաւահանգիստը ցարդ թերաւարտ մնացած ըլլալով, որոշուած է շինութիւնը ամբողջացնել 70,000 ոսկիի չափ գումար մը ծախսելով։

ՄԱԿՍՈՒՄՍԷի ՇՈՒՇԵՆԱՒԵՐԸ.—Ծովային նախարար Հասան փաշա հաստատեց որոնց որ անկէ թէ ածուխի սղելը պատճառ բռնելով պէտք չէ բարձրացնել Գաստրգիւղ, Հայտար Փաշա և Կղզիները երթեւեկող շոգենաւերուն գիները։

ՏՆՏԱԿՆՈՒԹԻՒՆ.—Գերմանիոյ դեսպանը առջի օրը Աւստրիոյ դեսպանատունը երթալով տեսակցեցաւ դեսպան Պառոն ֆոն Քալիչէի հետ։ Նոյն օրը հելլենական դեսպանն ալ Աւստրիոյ դեսպանատունը գնաց, բայց դեսպանը բացակայ ըլլալով, այցետոմսը թողուց։

ՄԱՔՍԱՆԵՆՈՒԹԻՒՆ.—Հինգշաբթի օրը Իղմիրի Եռաբլը Բազար անուն տեղը կռիւ մը տեղի ունեցաւ ծխախոտի մաքսանենգներու և Ռէժիի դէտերու միջեւ։ Այս վերջիններէն Զաքքը Մուսթաֆա Բէկ-լիման գլուխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Վիրաւորը թաղապետական դեղարանը տարուեցաւ, բայց վէրքը վտանգաւոր ըլլալով, բժիշկներուն յանձնարարութեամբ վիրաւորը մայրաքաղաքս ղրկուեցաւ։

ԱՆՁԱՍՊՆՈՒԹԻՒՆ.—Արմտեաց մաքսատան պաշտօնեաներէն Ժէրիտ անուն 22 տարեկան երիտասարդ մը երէկ գեաղրտխանէի կողմը անձնասպանութիւն փորձեց ռէվոլվերով։ Գնդակներէն մէկը պորտէն և իւրը՝ կուրծքէն ներս մտաւ ու մնաց։ Ոստիկանութիւնը իմանալով հարկ եղած դարմանները ընել տուաւ և վիրաւորը ղրկեց ոստիկանութեան հիւանդանոցը։ Վէրքերը այնչափ ծանր չեն։ Կ'ըսուի թէ չարտառիթը սիրային յարաբերութեան մը հետեւանքն է։

ԹԱՒԱՎԱԼԱԳԻ մէջ, երէկ, Արիսթոքլի անուն ինը տարեկան տղայ մը տունէն վերի յարկէն վար իյնալով մեռաւ։

SANTAL MIDY

Վաւը աղէկին թշնամի է։ առածը չի կրնար յարմարիլ դարմաններու համար։ արդարեւ, ինչպէ՞ս բեւեկնախէժի նման կարգ մը հին ու գէշ դեղեր կարելի է գործածել այսօր, քանի որ Սանթալ Միդին 48 ժամուան մէջ կը բուժէ այն բոլոր հիւանդութիւնները՝ որոնք երբեմն ամիսներու պէտք ունէին դարմանուելու համար։

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Այս իրիկուն, Իւնիօն Ֆրանսէզի սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ մայրաքաղաքիս յոյն կաթոլիկներու «Սէմինիա» ընկերութեան նուագահանդէսը, ֆրանսական և հելլենական դեսպաններու հովանաւորութեամբ։

Ահաւասիկ յայտագիրը.

Ա. մաս

1. ՄԷՆՏԷԼՍՈՆ.— Trio pour piano, violon et violoncelle, Molto agitato, andante, Scherzo, allegro appassionato. (MM. Radeglia, Brassin, Ellinger.)

2. ՏԻՖԻ.—La Pureuse, Monologue. (Mlle Henry.)

3. ՇՈՒՄԱՆ.—Andante et variations pour deux pianos.(Mlle Joannidès, M. Radeglia.)

4. ԿՈՒՆՕ.—Sapho: Stances. (Mlle Stokowska.)

Բ. մաս

1. a) ՊՈԱՍԷՆ.—La plainte. b) ՎԻԼՕԹԱՆ.—Air Varié. (M. Brassin.)

2. Է ՄՈՒՎԷ.—Les 4 saisons, Chansonnette. (M. Mouvet.)

3. Վ. ՄԱՒԼ.—Galatée, Invocation. (Mlle Stokowska.)

4. ԷՔՍՕՎԸՆ.—Eléonore. Ouverture N. 3 à deux pianos. (Mlle S. Joannidès, M. Radeglia.)

5. ԷՏՄՕՆ ՌՈՍԹԱՆ.—Les Romanesque 1re acte.—Sylvette (Mlle Henry), Percinet (M. L. Tougas), Strafore (M. E. Mouvet), Bergamin (M. X. Carvallo), Pasquinot (M. J. Varthaliti).

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՇԻՐՋԱՐԵՐԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿ Ս. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Ծանուցինք արդէն թէ Ս. Հայրապետը մասնաւոր կոնդակով մը սահման դրած էր ամուսնական կարգ մը կանոններու, մինչեւ այն ատեն խստիւ պահպանելով նաեւ այն անչափահաս ամուսնութիւնները որոնք կը կատարուէին Կովկասի այլ և այլ վայրերուն մէջ։ Մեր Թիֆլիսի թղթակիցը այս մասին իր հաղորդած տեղեկութիւններուն մէջ մատնանիշ կ'ընէր սա պարագան թէ այդ անչափահաս ամուսնութեանց կատարուելուն գլխաւոր յանցաւորներն են նոյն իսկ մեր քահանաները. պարագայ մը՝ զոր Ս. Հայրապետն ալ կը հաստատէ իր կոնդակին մէջ ու խիստ տնօրինութիւններ կը սահմանէ այդ մասին։

Ահաւասիկ Ս. Հայրապետին կոնդակը իր ամբողջութեամբ.

* * *

Մկրտիչ ծառայ Ցիսուսի Քրիստոսի եւ անհասանելի կամօքն Աստուծոյ եպիսկոպոսապետ եւ Կաթողիկոս ամենայն Հայոց ծայրագոյն պատրիարք համազգական նախամեծար աթոռոյ առաքելական Մայր-Եկեղեցւոյ սրբոյ կաթողիկէ էջմիածնի. Դեռապատիւ վիճակաւոր առաջնորդաց հարազատ Մայր Աթոռոյս Հայրապետական օրհնութեամբ յայտ առնեմք,

Ցարդ ընտրութիւնէն մերոյ ահա անցին ամբ եօթ և Մեք ի խնդրագոյց և ի մատուցեալ մեզ յորագրաց Սինոդի նկատեցաք, զի բազմաթիւ էին գործք թղթատուութեանց պակաց ի դանազան ատենս չհասութեանց, թէ ազգակցական և թէ խնամական և ակն արկեալ ընդ պատճառս յառաջ բերեալս, ներելով թոյլատրեցաք։ Բաց յայնցանէ նկատելով զինչ ինչ հանգամանս, ի դիւրութիւն և ի պատշաճաւորն կենցաղավարութիւն ի քրիստոնէական կրօնի սիրեցեալ որդւոցս, կոնդակօք մերովք Ա. յ30 Յունիսի անցելոյ ամի թ. 797, հրամայեցաք Սինոդի Ս. Էջմիածնի թոյլատրել կոնսիստորիայից արձակել զհրամանս պակաց հինգերորդ աստիճանի խնամական չհասութեանց, որպէս և Բ. կոնդակաւ թ. 1490, յ17 Դեկտեմբերի անցելոյ յանուն նոյն Սինոդի հրամայեցաք թոյլատրել զպակաս եօթներորդ աստիճանի ազգակցական չհասութեանց որպիսիք երբեմն աննրելիք և անթոյլատրելիք համարեալք էին։

Սակայն ցաւ ի սիրտ տեսանեմք, զի նորասէր ժողովուրդն մեր չբաւականացեալ այսքանէ ներողութեամբ և թոյլատրութեամբ, շարունակեն զաններելի յարաբերութիւնս ընդ բարեկամս և ազգականս յուսով միաւորութեան պակի և այն ի ձիգ ժամանակս անյայտ պահելով՝ յորժամ արդասիքք միաւորութեան ի յայտ գան, յայնժամ միայն դիմեն առ հոգեւոր իշխանութիւն խնդրելով զհրաման պակի, պատճառելով զպատճառս մեղաց, թողով և զհոգեւոր իշխանութիւնն յանելանելի դրութեան, որոց և զիջողութիւնն լինի օրինակ չար այլոց։ Այլ զի բարձցին իսպառ այսօրինակ անտեղութիւնք և պատճառք պատուհասից այլոց անմեղաց և ապատեսցի հոգեւոր իշխանութիւն յաւելորդ դրագրութեանց, ի միջնորդութեանց և յանելանելի տարկուսանաց, Մեք հարկ համարեցաք սովին հայրապետական կոնդակաւ և բարձու հրամանաւ միանգամ ընդ միշտ սահման դնել և յուշ առնել համայն Դեր. վիճակաւորաց, վիճակային Ատենից և ստորագրեալ նոցին հոգեւոր Վարչութեանց և Գործակալաց չընդունել և չառաջարկել յետ այսու ի Սինոդն կամ մեզ զանդիրս մատուցեալս ի ժողովրդականաց կամ ի քահանայից, ո՛չ Զորրորդ աստիճանի խնամութեանց և ոչ Վեցերորդ աստիճանի ազգակցութեանց և ոչ որ պակաս ի սոցուն իցեն, քանզի անթոյլատրելի մնան հրամանք այնպիսիք և անլսելի խնդիրք այնպիսեաց։

Բաց ասի պարտիք Առաջնորդաց լիցին շրջաբերական հրամանաւ խստիւ պատուիրել Քահանայից առնել ուշադրութիւն ի ժամ նշանագրութեան, մի օրհնել նշանս անչափահասից և մի գաղտագողի յամուսնացողացն և պարտիք ծխատեարց լիցին քննել, թէ արդարեւ յօժարամիտ սիրո՞վ և ազո՞ռ կամօք ցանկան ընկերակցութեան հարանացուն և փեսացուն, եթէ յոչ կամաց կամ յարտաքին ստիպողական ինչ պատճառաց յայն բերեալ իցեն բռնութեամբ, քանզի ամենայն չարիք յամուսնական կեանս ծագին յանհեռատես ընտրութենէ, ի չահասիրութենէ և յանզգաստ սիրոյ, որոց մեծագոյն մասանց ցաւելով ասեմք, մինչեւ զգաստացիցէք լինին զանազան դիտմամբ՝ և հետեւանք այսօրինակ ամուսնութեանց բռնի սէր, անհամաձայնութիւն, կռիւ և կռիւ և ապա ապօրինի բաժանում և կենակցութիւն ըստ համոյս, որոյ մեծագոյն բարոյական արդիւնս օր ըստ օրէ յամենեալ, անկումն և քայքայումն սիրեցեալ հօտին Ս. Լուսաւորչին տեսանեմք։

Լիայոյս իմք զի շրջբերականս այս լիցի պատճառ բարութեան, Վարդապետաց նիւթ քարոզութեան առ հաւատացեալ ինքեանց հօտ, քահանայից՝ ևս առաւել ի խրատ և ի զգուշութիւն, յորոց պահանջեցից է Աստուծոյ իրաւունքն անմեղաց յաւուր դատաստանի. ծնողաց՝ ի յորդորս, որոց ցանկալի է երջանկութիւնն և բարեբաստութիւն սիրեցեալ զաւակաց իւրեանց, ամուսնացողաց՝ ի զգաստութիւն, որոց նպատակ է և քաղցր ապագայ կենցաղավարութիւն և մշտնջենական սէր և խաղաղութիւն ընտանեկան կեանս։

Աղօթիկ հարց եկեղեցւոյս և աղօթարար սիրելեալ ժողովրդեանս՝

ՄԿՐՏԻՉ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի 24 Փետրուարի 1900 ամի

և ըստ տոմարին Ռ. Յ. Թ.

Ի Հայրապետութեան մերում է. ամի

Մ. Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի

Մալկարայի մեր համակրելի աշխատակցը Գ. Ա. Յ. հետեւեալը կը գրէ մեզ Ռոտոսթոյի առաջնորդին Եգիպտոսի Առաջնորդ նշանակուելուն առթիւ. «Հիմա աթոռափոխում մը կարդացինք ազգ. թերթերուն մէջ, թէ Ռոտոսթոյի առաջնորդը Զատկէն վերջը իր ներկայ պաշտօնէն հրաժարելով, Եգիպտոսի հայերուն առաջնորդութիւնը ընդունելու միտք ունի։

Այս տարաձայնութիւնը իրականանայ թէ ոչ, Ռոտոսթոյի թեմական բոլոր խմբերը, իրենց առաջնորդին մասին այդ հիասթափութենէն տարբեր տպաւորութիւն մը չեմ կարծեր որ կարենան պահել։ Տ. Յովսէփ Սրբազան հանգստաւէտ պաշտօնավարութիւն մը անցուց Ռոտոսթոյի մէջ, քանի մը անգամներ tournée մը յօժարութիւններուն մէջ չուշելով տարառալ։ Իրեն նկատմամբ անբրաւութիւն պիտի ըլլար սակայն չխոստովանիլ թէ, անգամ մը դէթ Մալկարան երջանկութիւնը ունեցաւ իր դպրոցին ճաշակը հրամցնելու իր գերապատիւ Առաջնորդին։ Բայց հին առաջնորդները աւելի խնայողամիտ մարդեր են եղեր, աւելի ճկուն հոգիով ու աւելի դիւրաճաճ քիմքով, դեղերու կեանքին ու սերին ու մեղրին նկատմամբ։ Հիմակուանները՝ տարբեր խէշալ ու տարբեր փառասիրութիւններ ունին։ Ան ալ թերեւս՝ բարեշրջման խընդիր։

Ցայտնի է որ, ամէն պարագայի մէջ, նորընծայ Եպիսկոպոսը հարկադրուած է իրեն հետ երթալ ազգային պէս բան մը անպատճառ տանիլ Ռոտոսթոյին համար, ուր որ ալ երթայ։ Այս այսպէսէն յետոյ, հետաքրքրութիւնը չէ՞ք ունենար նաեւ կասկածելու թէ ի՞նչ պիտի կրնար լալ իր հոյ հօտին հիասթափումը բանը։ Պարզապէս սա՛ ըսել կ'ուզուի թէ Տ. Յովսէփ Սրբազանէն արտաքոյ կարգի զործունէութիւն կը յուսայինք, մինչդեռ անիկա մասին ծայրն իսկ չցուցուց մէկի։ Առաջնորդներու դէրին վրայ ուսումնասիրութիւն մը ընելու հարկ չկայ, ըմբռնելու համար թէ ո՛ր ատիճաններու կը հասնի, կ'ընդարձակուի իրենց գործունէութեան սահմանը։

Որքա՛ն հանրային գործեր ունի Մալկարան, որոնց ինքը իրմէն դարման տանելու տրամաբանական անընդունակութեան մը մէջ է այսօր։ Կը սպասէինք որ առաջնորդը դար, օրերով չարաթներով նստէր, ժողովրդին բոլոր պէտքերը «կորոյսիբ» աչքով մը նկատէր, ու ազդու ձեռքով մը դարմանէր։ Հաղար ագամ «այսօր պիտի գամ, վաղը պիտի գամ» ըսաւ, ու չեկաւ. այսօր ալ կը լսենք թէ վերջնականապէս կը հեռանայ մեզմէ, Մալկարան, իր մասին չի ցաւիր բնաւ իր հեռացման մտածումով։ Թերեւս կը խորհի ալ թէ՝ իր հեռացումը լաւագոյնի մը գալուն ակնկալիքները կ'ամրապնդէ։

—Գոհութեամբ կը լսենք թէ Վիէննայի Մխիթարեան միաբանութեան յարգելի Աբբահայր Հ. Արսէն Արքեպիսկոպոս Այսրենան որ հիւանդ էր վերջին տուներս, Սուլթան Համամ, թիւ 14։

Գին իւրաքանչիւր հատորին 5 դրուշ։

5—5

Հեռագիր

ԱՇԽ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 ապրիլ.—Ուօրէն զօրավարը պաշտօնապէս կառավարիչ կարգուեցաւ Կրիքուպանտ-Ուէսթի։

—Այսօր պատերազմի դաշտէն ո և է ճշգրիտ տեղեկութիւն չառնուեցաւ։ Զինուորական քննադատները այնպէս կը նկատեն թէ Լորտ Ռոպէրթսի պատրաստած չքնաղիկ շարժումը չէ յաջողած, վասնզի Պոէրները ամէն կողմէ խոյս տուած են։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ.—Զարը ծանուցեր է Անգլիոյ Թագուհիին թէ Բարիզ ուղեւորելուն առթիւ Լոնտոն ալ պիտի այցելէ։

ԻՐԼԱՆԴԱ

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Վիքթորիա Թագուհիին Իրլանտա կատարած ուղեւորութիւնը պիտի բարւոքէ Անգլիոյ և Իրլանտայի յարաբերութիւնները։

ՄԵՍ ՀՐԴԵՀ

ԼՈՆՏՈՆ.—Ահագին հրդեհ մը մոխիր դարձուց Օթաւայի (Քանատա) քանի մը թաղերը։ Նիւթական մեծաւոր հարիւր միլեոն ֆր.էն աւելի է։ Մարդեր ալ մեռած են։

ԵՐԵՔ ԿԱՅՍԵՐԸ

ՊԷՐԼԻՆ.—Պէրլիներ Թակեպլաք բոլորովին կը հերքէ այն լուրը թէ Զարը Պէրլինի մէջ պիտի տեսակցի Ֆրանց Յոսէփի ու Վիլհէլմ կայսրերուն հետ, Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին չափահասութեան մտնելու հանդէսներուն առթիւ։

ՏԱՆԻՄԱՐՔԱՅԻ ԴԱՀԼԻՃԸ

ՔՈՊԷՆՀԱԳ.—Թագաւորը ընդունեց Հորինգի նախարարութեան հրաժարականը։ 1897 մայիս 23էն ի վեր իշխանութեան վրայ էր։ Թագաւորը աջակցութեան կուսակցութենէն նախարարութիւն մը կազմեց։

ՆԻԿԱՐԱԳՈՒԱ

ԲԱՐԻԶ.—Նիքարագուայի կառավարութիւնը եւս առաւ ամերիկեան Ընկերութեան տրուած արտօնութիւնը։

ԱՌԻՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՐԻԶ.—Նիւ Եորքի մէջ ցորենի գինն է 73, Լիվրբուլ՝ 5/9 1/4, Բամպակ 5 27/32։ Մարսիլիոյ մէջ ցորեն՝ 16.25։

ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ ՏՈՒԲԹ. ԱՇԷՄԱՆ

Ակնաբոյժ տոքթ. Աշէմեան պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ յետ այսօրիկ իր հիւանդները պիտի ընդունի Դալաթիա, անգլիական հիւպատոսարանին դիմաց, թիւ 1, տոքթ. Մէլինէէնի նախկին դարմանատան մէջ, ամէն օր, բաց ի կիրակի, կէս օրէն վերջ մինչեւ երեկոյ։ 573 4—6

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	36
Ամէնէն բարձր գին	»	24	37
Ամէնէն վար գին	»	24	35
Բուլմէլի Երկթ. զոց.	Ֆր.	120	—
Ամէնէն բարձր գին	»	120	25
Ամէնէն վար գին	»	119	75

ԲԱՑՈՒՄ 15 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. Դ.	24	37
Բուլմէլի Երկաթուղի	Ֆր.	120	—
Օսմանիյէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Գանդա		—	—
Բուէտի ժէնէրալ Օթթոմ.		2	35
Սօս. Օթ. Շանմ է Գայիօն	Ա. Ո.	0	15
Օսմ. Ապան. Էնի.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթ.		700	—
» փուխտանա		228	1/2
» պարտատ.	Ֆր.	480	—
Քարափ Ն. Գոլան.	»	483	—
Քրանսվալ	»	71	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	83	18
Անգլիական ոսկի	»	110	08
Բոլ ֆիշերիալ	»	90	15
Գրիվնոյ	»	41	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	10
Ֆրէնկլը	»	95	—
Բուլգարական	Օ. Ո.	8	61

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	—
» » » չէք	»	109	30
Բարիզ » »	Ֆր.	23	05
» » » չէք	»	22	95
Գերմանիա անտակոս չէք	Մարք	28	64
Իտալիա չէք	Ֆիոր.	22	11

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 27 Ապրիլ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		100	87
» » 3 1/2 %		103	—
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	23	10
» » » Բ. զոց.	»	23	10
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	—	—
Օսմ. Կայս. Գանդա	»	578	—
Օսմանիէ	»	425	50
Բուլմէլի երկաթուղի	Ֆր.	122	—
Օսմ. մաքսատուն	»	508	—
Օսմ. Ռէժի	»	316	—
Բրիոռիթէ Թիւրք 4 %		482	—
Քէյտի Լիսնէ	»	1170	—
Իտալական Ռանթ	»	95	20
Դրանսիլվանական արտարքին	»	73	70
Էֆիրսիէն իւնիֆիէ		—	—
Թրանսվալ	»	71	50
Աէք Լոնտոնի վրայ	»	25	195
Դրամագեղց	»	63	50

ԼՈՆՏՈՆ, 27 Ապրիլ

Անգլիական Քոնսոլիտէ	100	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	—	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	22	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. զոց.	22	75
Օսմանեան Գանդա	13	06
Ռուսական 1890	103	75
Հելլենական 5 %	40	—
» Մօ օքոլ	15	—
Գուլգարական 1888	85	—
Էֆիրսիէն իւնիֆիէ	105	25
Տօմինիկալ	103	75
Թրանսվալ	2	85
Այտրն երկաթուղի	10	—
Փոխարինութիւն	25	435

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՄԱՄԱԳՈՅԾ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4տդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մանաճիւղ չունինք

PRINTEMPS

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
345, Բերա, Մեծ փողոց, 345
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Տիկին,

Պատիւ ունինք ծանուցանել Ձեզ թէ Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345, «Ο ԲՐԷՆԹԱՆ» անուն մեծ վաճառատուն մը հաստատած ենք որուն բացումը տեղի պիտի ունենայ ապրիլ 25ին։

Մեր նորաձեւութեանց մեծերքն են խիստ ընտիր բրդեղէններ, կերպասներ, մետաքսեղէններ և կանանց արդուզարդի յատուկ առարկաներ, որոնք արդէն Բարիզէն հասած են։ Բոլոր վաճառքներու ընտրութիւնը մեծ ուշադրութեամբ կատարուած է։

Մեր վաճառատան ապրանքները միայն ֆրանսական են, խնամով ապրուած ընտիր տեսակէ, և իրապէս չափաւոր ու ածան դիներով։

Նուսալով որ Ձեր այցելութեամբ պիտի պատուէք զմեզ, կը խնդրենք, Տիկին, ընդունիլ մեր խորին յարգանքները։

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

574 7—30

ՄՈՒՏՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

THE MUTUAL LIFE INSURANCE COMPANY OF NEW-YORK

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843 Ի'Ն

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 437 ՄԻԼԻՈՆ Ֆրանկ

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զուտակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուտուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիր.—Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Մ. Բ. ԼԷՕՆԱՌ, ընդհանուր գործակալ, Սուվաճըօղլու խան, Կամուրջին մօտ, Գալաթիա, Կ. Պոլիս։

ԷՔԻԹԱԳԼ

Ամերիկեան ապահովագրական ընկերութիւն կենաց

Աչխարհիս Էն հարուստ և Էն հզօրը

Տնօրէն Թուրքիոյ, ԴԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Ամանիատի խան

Ի դէպ մահու ապահովագրութիւն

Միայն 20 տարեվճարով

Մահուան պարագային տարեվճարը կը դադրի

(Vie 20 primes)

ՕՐԻՆԱԿ

Տարիք 35. գումար 100,000 ֆրանք ի դէպ մահու վճարելի

Ուրիշ ընկերութեանց թարիֆի համաձայն տարեվճարն է	ֆր.	4140
Էքիթագլ ընկերութեան » » »	»	3408
Տարեկան տարբերութիւն ինպատ էքիթագլի	ֆր.	732
20 տարուանմէջ » » »	»	14640
100ին 5էն բաղադրեալ տոկոսով	»	25414

Այսինքն աւելի քան 6 տարեվճարի խնայողութիւն մը

Ի ՆՊԱՍՏ ԷՔԻԹԱԳԼԻ 489

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերպուրգ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց հիւղեր ՀԻՐԵՀ.— ԿԵՁՆԵ.— ՈՒՆԱՁԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԶԲԿԱՆԴԵ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,338
1898 ի հասոյթք	34,775,462
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	164,172,000

Ընկերութեան քննիչ ի Գ. Պոլիս Ա. ՀԷՒՐՄԷՒԶ

Ընդ. Գործակալ Թուրքիոյ համար (հին տեղը Մատրատ) ԹԷՈՖՕՔ ԲԼԷՔԼԷՆ

ՆԻՈՒ ՀՈՄ

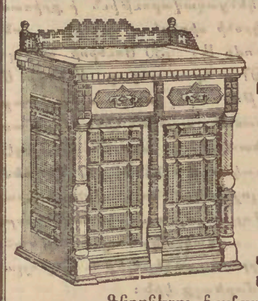

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

Ու կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն

ՎԱՐԶՈՒԹԵԱՄԲ

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ

ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ

ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ

Կեդրանատեղին, Սիրքէճի, Քէօբրիւլի խան, Թիւ 3

Մասնաճիւղ, Գալաթիա, Պէօյիւք Միլլէթ խան, 33

Գնողներու համար վճարման եւ ամէն տեսակ դիւրութիւններ 575

ԳԺՈՒԱՐԱՇՆՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ԿՈՒՐԾԻՒ ԻԶՈՒԱԾՔ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն կանոնաւոր շնչառութիւն չունցող բեռան մը տակ կը տնչուի, շնչելը կը խժլտան, և կուրծքը չի կրնար գիստ ընել։ Դարմանին համար բիւրաւոր մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ Բիրի Սիկարէթն ու Փոշին, որոնք նպաստ կը բուժեն, կուրծքի իրական հաղն և շնչառական հիւանդութիւններ Բիրիվիներ կը յանձնարարեն այս գիներ Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդոցներու մէջ մինչեւ ցայսօր։ Ամենայն ինչ կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար։ Ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ։ 497 21—

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Գալաթիա, Վօյվօտա Պահականոցին կից թիւ 91

Վաճառատունս մէջ ամէն տեսակ կարտաժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուի ՄԵԾԱԳԱՆԱԿ և ՔԱՆԱԿ և ՓՈՓՐԱԳԱՆԱԿ։ Կակուղ և կարծր լաստիկէ (բառչուկ) առարկաներ, ամէն կի կապիչներ (գաստրգ պանդ), սեսա սեստկ գրբիներ (տիրինկա), ելեքտրական գլխարկներ, ջրմաշափեր, հեռադիտակներ, խողովակներ, մանրադիտակներ (միքրոսգոբ), փոքր և մեծ մանրադէտ ապակիներ, Ներատեսակ ոսկի Լայրն ակոցներ կը գտնուին վաճառատունս մէջ։ Գիները շատ աժան։ Ցանկերդք շատ գոհ պիտի մնան։

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ Տիեզերահռչակ հնամբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԻՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործնեբուն քով։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՔԷՆ

ԶԲԱՂՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՐ

ԸՆԴԿԼ Հբլ. Կ. Պոլսոյ, և Օսմանեան

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Պլաքս	1069	Գօմս	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724
Մէրքօ	3607	Գօնկօ	2906	Գրօնօ	1695	Մարէնկօ	2273
Ֆէնէլօ	1541	Գօրսօ	895	Լէրօ	775	Մեռրէլլօ	3709
Ռիքսօզօ	2377	Տէլօ	4511	Հիսալկօ	1581	Մէքսաս	3557
Գոռանօ	1832	Գօմինօ	987	Հինաու	3720	Մէլօ	1057
Գօրգանինօ	1284	Տաւրօ	2388	Հօրգաթօ	3600	Մօնդէպելլօ	1725
Գրանօ	1076	Տրաթօ	1715	Հանմպէր	596	Մաւրիլլօ	2419
Գրիլէօ	341	Տինամօ	504	Իսկօ	2254	Նէրօ	1083
Գրէֆֆոլս	4481	Իպրօ	2484	Իսաոնօ	5540	Ոնիլ	4100
Դէլլօ	1673	Իլսօրաս	1520	Ինաոնօ	1036	Պինարնօ	4028
Դանիրսօ	1327	Երազօ	1481	Ֆիւնօ	1058	Պրիանտա	1535
Դամէս	1744	Ֆրաս	954	Քոլքնօ	2907	Բալէրմօ	1627
Դազօ	1094	Ֆինլանտա	1828	Քօնօ	1700	Բալլ	510
Ֆիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէն	1053	Բրալնօ	2229
Միսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4583	Լէբանէզ	2272	Ռիմնա	1663
Էլիս	2697	Կալիլէօ	3080	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1613
Գալորատս	4235	Գնդանա	1543	Լորէնցօ	2191	Ռամէօ	1739

Իրաւս չոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղղուորած է։

Մաքրելու չոգենաւը, նաւապետ Ճօնսդէն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։

Մեթոդս չոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հալ։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻԶՕ

Թիւ 23—24, Քիւչիւք Մէյէթ խան, Գալաթիա 377

ՏՈՌԹԼՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Ծանօթ ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սիթէ տը Բեռա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբան։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԵՆԷ ԶՈՒՐԿ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Թեթեւ կերպով պաղ առնելով, կամ խիստ պաղ ըմպելի մը խմելով և կամ քրքրընած մարմնով հովին դէմ կենալով և դեռ այս կարգի շատ մը աննշան պատճառներով մարդս շատ անգամ հարբուխի ենթարկուելով կը սկսի հազալ ու տառապիլ։ Եւ եթէ ենթակային կազմուածքը ընդունակութիւն ունի, հազերը կամաց կամաց կը տեղաւորուին։ Առողջութեան յարգը գիտցող մարդը ահաւասիկ այս թեթեւ կարծուած պարագաներուն մէջ է որ պէտք է փութայ անձը պաշտպանել վտանգաւոր հետեւութիւններէ, որովհետեւ ծանօթ ճշմարտութիւն մըն է որ հարբուխն ու հազը երբ երկար ժամանակ անխնամ ձգուին, վտանգաւոր հետեւանքներ կունենան և մինչեւ իսկ թոքախտ կրնան պատճառել։ ԲՕՆԵԷՌ ՔԱՐՍԻԼԼՆԵՐԸ հրաշալի ազդեցութեամբ կը բուժեն շնչառական գործարաններու յատուկ հիւանդութիւնները, հազը, հարբուխը, կրծտապը, դժուարաշնչութիւնը, պրոնշիթը, թոքի բորբոքումը և բոլոր այս կարգի հիւանդութիւնները։ ԲՕՆԵԷՌ ՔԱՐՍԻԼԼՆԵՐԸ կը ծախուին մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 29—60

ՈՑԹԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ՕՇԱՐԱԿ

Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տոքթ. Լօռան տիւ Պօա կը գրէ. «Բազմաթիւ հիւանդներու վրայ ըրած յաջող փորձերս զիս համոզեցին որ, ԷԼԻՔՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ յոգնած ու տկարացած անդամները զօրացնելով երիտասարդական ոյժ և թարմ կեանք կը պարգեւէ մարմնոյն։ Նախ արիւնը կը մաքրէ, կը զօրացնէ ու ստիճանաբար կը բուժէ տկարութիւնը, մէջքի և ողնայարի ոսկորներու ցաւերը, վատուժութիւնն ու անբուժելի հոգակուած ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ։ Մենդական գործարաններու յատուկ ազդու դեղերովը ծանօթ Բրոֆ Միսիի պատրաստած այս ԷԼԻՔՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ կաղդուրիչ, գրգռիչ և մարսեցուցիչ ըլլալով, ծերերը, ապաքինողներ և զեղծումներու պատճառով անկարողութեան ենթարկուած անձեր անհրաժեշտ է որ փութան օգտուիլ այս քաղցրահամ էլիքսիրին ապէցուցիչ յատկութիւններէն։ Կը ծախուի Դասապետանի, Քիւչիւքեանի, Մէչիքիի, Վանտեցիանոսի դեղարաններուն ու մթերանոցներուն մէջ։

527 11—52

Տրատնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ռ Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵՆ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԷ 396

(Ներսն դիմելիս վերի յարկը, հիւր Զբաղուածոց դիմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատարբեր ցաւած ատամներն ի մէջ ամենայն կը լեցնեն. յատկապէս և խնամած գրպատանոց պայմաններ։

Նորաձեւ եղանակներու, ճարակաւոր, և գիտնական արհեստական ատամներ կը պատրաստեն, յար և նման մնացեալներ, ցեղի ինչպէսութիւն ըստ պէտքի, ծամելոյն, և ապա ստոյգ ներգործութիւն երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ Քրտրեցուցիչ գեղերու և ամենակատարելագործեալ ոգեշունչներու միջոցաւ, առանց ցաւ տանելու։

Ե. Գ. Զմեռները կիրակի օրերն ալ, (Գրեթէ ի-ից) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (Գրեթէ ի-էն) Գիւղերէ կընդունին։

Մանօր.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՋՈՒՆԻՆՔ II 197

պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La

VELOUTINE

CH^les FAY, Perfumista

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատեով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուականէ

(Ֆէրման 1310)

Գործակալ, Գալաթիոյ մէջ Պ. Ալպէր Սիմոնս Յակոբեան խան, Վօյվոտա փողոց Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին կա ՈՒԼԻՍ ԵԷՆ խան, Գարաքէօյ Գալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Ցամ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի հավուսը փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւօխ Մարբուճճիլար, Զարշըլը խան, Թիւ 21 194

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ.

Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Ցնորհնութիւն Լեւոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Գուվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ չահերը կը պականին ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջ վին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է Մէկ Միլիառ 225 Միլիոն ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 5,503,000,000ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 545 միլիոն։

Նիւ Եորքի ընդհանուր ապահովագիրը (բոլոս) աւելի չատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ Նիւ-Եորքի ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի. բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պարագան։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխատութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրահակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունք անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճաղներով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս եր աշխատորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ֆ. ՈՒ. ՀՈՒՍԹՕՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Քննիչ-Պատուիրակ

192 Ա. ՋՈՒՆԶԵՌՆ

Վօյվոտա փողոց Վիթալիս խան Գալաթիա

ԳԱՄԲՐԻՆՈՒՍ ԳԻՆԻ

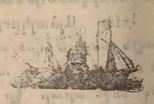

NAVIGATION A VAPEUR ET DU COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

		Արթուան	Երթ. Եկամ.
	18 1	Օտէսա ժամը 4ին	
Դ	19 2	Իզմիր, Բիրէ,	
		10ին միջօրէին	
		Լով Ադիքսանդր	
		Ֆա, Պէրութ եւ Ք.	
Ե	20 3	Օտէսա ժամը 9ին	
	2 3	Ինէպօլու, Սինոպ,	
		Կիրասոն, Տրապ	
		Սամ ժամը 1ին	
Ուր	21/4	Օտէսա ժամը 4ին	

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՕՍԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՈՐ

Ապրիլ 30ին Սիրէասի, Անասուլի եկ

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մայիս 1ին Սիրէասի, Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։ Առաջին կարգի 245 ֆրանք։ 2-ի 175 Ֆրանք։ Տեղեկութեաց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Գալաթիա։ 516 Թ. Բ.

ՖԻՆԱՐ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ

Ոչ ոք ոչ ոք կրնայ տեսնել Ֆինարի և Ֆրանսական գիծ

Անուանք	Թոնս	Անուանք
Ումբրիա	7718	Գաթիա
Իվորիա	7718	Սամարա
Սէրսիա	7391	Մարանոն
Ումբանիա	7268	Ուլտա
Թասլանիա	5537	Սարասիտ
Սէֆոնիա	5517	Թարիֆա
Կամպանիա	4809	Բալտիքա
Սիրիա	4557	Թրինիտատ
Սէլտիք	2148	Մարոքքո
Սէլտիք	1876	Ֆամաքնիա
Սէրվիա	1814	Լուլանիա
Դանգանիա	4365	

Շերպուրը չոգենաւը, նաւապետ Գարպիսս, ընդհանուր վաճառքով Լիվերպուլ հոս պիտի հասնի, իզմիրի ճամբով 28էն (Ն. Տ.)։

Դիմել առ ՋՈԼ և ՍԻԹԼԻ Joly et Seager

Մէյմանէթի խան, Թիւ 6, 7, 8, 1-ի Թիւ, Գարա Մուսթաֆա փողոց։